

2017

REGNSKAB

Vordingborg Kommune
Valdemarsgade 43
4760 Vordingborg

FORORD

Vordingborg Kommune fremlægger i denne beretning regnskabet for 2017. Der er god balance i kommunens samlede økonomi. Vi kom godt ud af 2017 med et fornuftigt driftsresultat på 198,9 mio. kr. Det er 81,6 mio. kr. bedre end forventet i det korrigerede budget. Vi har haft anlægsinvesteringer for i alt 82,1 mio. kr.

Når driftsresultatet har betalt for anlægsinvesteringerne og resultatet på affaldsområdet medregnes, udviser det samlede regnskab på drift og anlæg et overskud på 120,5 mio. kr. Dertil kommer låneoptagelse og afdrag på lån samt finansielle forskydninger, hvorefter den samlede påvirkning giver en forøgelse af kassebeholdningen på 99,2 mio. kr.

Det er meget glædeligt at kassebeholdningen nu er blevet styrket, og at kommunens økonomi dermed er blevet mere robust. Der er fortsat godt styr på økonomien, ikke mindst fordi der overalt i organisationen er fokus på, at god økonomistyring er en grundlæggende præmis. En anden faktor er, at de forbedrede økonomiske konjunkturer nu også kan ses i vores område. Det skal vi være glade for.

Der er dog stadig store udfordringer i vores kommune, især på det specialiserede socialområde, hvor der er et stort udgiftspres på voksen- handicapområdet med blandt andet dyrere foranstaltninger og tilgang af borgere.

Beskæftigelsen i de lokale virksomheder stiger svagt. Ledigheden falder fortsat, ligesom færre borgere er på overførselsindkomst. Vi skal videreudvikle samarbejdet med vores lokale virksomheder og skabe nogle gode tilbud og løsninger, som kan få endnu flere unge ind i uddannelsessystemet og videre ud på arbejdsmarkedet.

Vi skal også sikre gode bosætningsmuligheder og gode forhold i vores dagtilbud, samt at vores skoleelever får den undervisning, de har brug for, så de er godt rustet til deres erhvervsaktive alder.

Snart åbner det nye Vandhus, som bliver et kultur- og idrætshus for alle og et attraktivt vartegn for Vordingborg og hele Sydsjælland, ligesom byggeriet af det nye Job- og Borgerservice tager fart.

Vi tror på, at de store projekter i Vordingborg Kommune vil betyde afledte erhvervsaktiviteter. Klintholm Havn som servicehavn for Krigers Flak, udvidelsen af Vordingborg Havn og byggeriet af en ny Storstrømsbro med produktionssted på Masnedø vil således skabe yderligere vækst og jobs i vores område, ligesom certificeringen af Møn og Nyord til Dark Sky Park og Dark Sky Community og Biosfæreområde vil styrke turismen.

Borgmester Mikael Smed

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	KOMMUNEOPLYSNINGER.....	5
2.	KOMMUNENS ÅRSBERETNING	6
3.	HOVED- OG NØGLETAL	13
4.	UDVALGENES POLITIKOMRÅDER	14
4.1	Udvalget for Økonomi, Planlægning og Udvikling	15
	Politikområde: Administration og Redning.....	15
4.2	Erhvervsudvalg	17
	Politikområde: Erhverv.....	17
4.3	Uddannelses- og Arbejdsmarkedsudvalg	18
	Politikområde: Arbejdsmarked	18
4.4	Socialudvalg.....	20
	Politikområde: Pleje og Omsorg.....	20
4.5	Sundheds- og Psykiatriudvalg	23
	Politikområde: Psykiatri og Handicap.....	23
	Politikområde: Sundhed.....	27
4.6	Teknik- og Miljøudvalg	35
	Politikområde: Trafik, Park og Havne.....	35
	Politikområde: Vej, Park og Havneservice	35
	Politikområde: Byg, Land og Miljø.....	35
	Politikområde: Byfornyelse.....	35
	Politikområde: Ejendomscenter	35
4.7	Børne-, Unge- og Familieudvalg.....	41
	Politikområde: Børn og Familie	41
	Politikområde: Dagtilbud	44
	Politikområde: Skoler	47
4.8	Kultur-, Idræts- og Fritidsudvalg	53
	Politikområde: Kultur, Idræt og Fritid.....	53
5.	KOMMUNENS ÅRSREGNSKAB 2017.....	56
5.1	Anvendt regnskabspraksis	56
5.2	Driftsregnskab	61
5.3	Balance	62
5.4	Noter til driftsregnskab og balance	63
6.	PÅTEGNINGER.....	70
6.1	Ledelsens påtegning	70

1. KOMMUNEOPLYSNINGER

Kommune	Vordingborg Kommune Valdemarsgade 43 Postboks 200 4760 Vordingborg
	Telefon: 55 36 36 36
	Hjemmeside: www.vordingborg.dk
	E-mail: Mail via Digital Post på borger.dk
	Hjemsted: Vordingborg
	Regnskabsår: 1. januar - 31. december
Kommunalbestyrelse	Mikael Smed (A), borgmester Else-Marie Langballe Sørensen (F), 1. viceborgmester Michael Seiding Larsen (V), 2. viceborgmester Anders J. Andersen (A) Anders Thestrup (V) Ann Busch (Å) Bo Manderup (V) Brit Skovgaard (A) Carsten Olsen (A) Daniel Irvold (C) Eva Sommer-Madsen (V) Heino Hahn (O) Jesper Berring-Poulsen (A) John Pawlik (O) Karina Foss (V) Karina Fromberg (V) Kenneth Andersen (A) Kirsten Overgaard (V) Kurt Johansen (A) Marie Hansen (O) Mette Gerdøe-Frederiksen (Ø) Mette Høgh Christiansen (A) Michael Larsen (A) Michael Larsen (B) Nikolaj W. Reichel (A) Peter O. Sørensen (V) Poul A. Larsen (A) Susan Thydal (A) Thorbjørn Kolbo (A)
Direktion	Lau Svendsen-Tune, kommunaldirektør Jan Michelsen, direktør for Udvikling, Teknik og Miljø Helle Linnert, direktør for Social og Arbejdsmarked Jakob Thune, direktør for Børn og Kultur
Revision	Ernst & Young P/S Osvold Helmuhs Vej 4 2000 Frederiksberg CVR-nr. 30 70 02 28

2. KOMMUNENS ÅRSBERETNING

Regnskabsresultat

Regnskabet for 2017 viser et samlet overskud på 198,9 mio. kr., mod et budgetteret overskud på 117,3 mio. kr. i korrigeret budget.

Dertil kommer optagne lån, afdrag på lån samt finansielle forskydninger, som samlet set betyder, en henlæggelse til kommunekassen på 99,2 mio. kr.

Den forholdsvis store afvigelse på 159,9 mio. kr. i forhold til korrigeret budget skyldes blandt andet mindreforbrug i nettoinvesteringerne på grund af forsinket igangsætning og manglende færdiggørelse af anlægsprojekter. Ligesom der er et forholdsvis stort mindreforbrug på driften på ca. 82 mio. kr.

Det er et fornuftigt regnskab, hvor der er overskud på driften. Der er fortsat arbejdet med en stram økonomistyring, således der er et økonomisk råderum til afdrag på lån og investeringer. Efter afdrag på lån udgør det økonomiske råderum til investeringer i alt 150,2 mio. kr.

Aftalen med Regeringen om kommunernes økonomi i 2017

De væsentligste elementer i Aftalen om kommunernes økonomiske rammer for 2017 var omprioriteringsbidraget som det blev besluttet at tilbageføre til kommunerne i 2017 og fra 2018 erstatte det af et kommunalt moderniserings- og effektiviseringsprogram.

Aftalen betød endvidere at der igen blev afsat et ekstraordinært finansieringstilskud, som betød at Vordingborg Kommune fik 43 mio. kr.

Vordingborg Kommunes serviceudgiftsramme blev fastlagt til 1.896,4 mio. kr. svarende til Vordingborg Kommunes serviceudgifter i det oprindelige budget, og regnskabet viser et samlet forbrug på 1.917,8 mio. kr. eller 21,4 mio. kr. mere end den fastlagte ramme.

Ordinær driftsvirksomhed

Resultatet af den ordinære drift blev et overskud på 198,9 mio. kr. sammenholdt med et overskud på 154,4 mio. kr. i oprindeligt budget 2017, svarende til et mindreforbrug på 44,6 mio. kr. Set i forhold til det korrigerede budget for 2017 er der tale om et mindreforbrug på 81,6 mio. kr. Indtægterne i form af skatter, statstilskud og udligning blev 17,2 mio. kr. højere end det oprindelige budget, og 0,1 mio. kr. 0,1 højere end det korrigerede budget. Hvilket hovedsageligt skyldes merindtægt i momsrefusion samt nyt særtilskud til kommuner med vanskelige vilkår. Derudover var der et merforbrug på midtvejsregulering af beskæftigelsestilskuddet.

Sammenfatning af Regnskabsresultatet	Regnskab 2016	Budget 2017	Korr. Budget 2017	Regnskab 2017
i mio. kr.				
Det skattefinansierede område				
Indtægter	-2.906,4	-2.976,0	-2.993,2	-2.993,1
Driftsudgifter (excl. Forsyningsvirksomhed)	2.743,5	2.809,4	2.866,9	2.785,3
Renter mv.	8,4	12,3	9,0	8,9
Resultat af ordinær drift	-154,5	-154,3	-117,3	-198,9
Anlægsudgifter	83,7	82,3	156,5	82,1
Forsyningsvirksomhed	0,6	-2,6	-0,2	-3,7
Resultat	-70,2	-74,6	39,2	-120,5
Lånoptagelse	-15,0	-27,6	-27,6	-27,6
Afdrag på lån	45,9	50,0	48,8	48,7
Finansforskydninger	60,2	41,3	42,0	0,2
Samlet påvirkning af kassebeholdningen	20,9	-10,9	102,4	-99,2

Negative tal er indtægter/overskud – positive tal er udgifter/underskud

Driftsudgifterne udviser et mindreforbrug på 81,6 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget, svarende til 3 % af det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget udviser driftsudgifterne ligeledes et mindreforbrug på 24,1 mio. kr.

Samlet er der til ordinær driftsvirksomhed givet tillægsbevillinger på netto -12,2 mio. kr. ex. overførsler fra 2016 til 2017, som udgjorde 49,4 mio. kr. I følge gældende bevillingsregler overføres i alt 47,8 mio. kr. af de uforbrugte driftsbevillinger til 2018 og genbevilges i 2018. Dog foreslås den del af overførslerne som vedrører afdelinger og fællesområder, hvor midlerne ikke allerede er disponeret, hensat på en båndlagt pulje i alt 14,2 mio. kr. Virksomhedernes overskud overføres fuldt ud med 7,3 mio. kr.

På områderne under Udvalget for Økonomi, Planlægning og Udvikling er der et mindreforbrug på 20,8 mio. kr. som bl.a. skyldes mindreforbrug på en del puljer herunder Udviklings- og Markedsføringspuljen, Lokale udviklingsplaner. Derudover ses mindreforbrug på en del af afdelingerne. På budgetramme 2 er der et mindreforbrug på 4,9 mio. kr. som kan henføres til tjenestemandspensioner.

Erhvervsudvalgets område udviser et samlet mindreforbrug på 2 mio. kr., hvilket hovedsagelig kan henføres til tidsforskydning i de mange projekter hvortil der er givet tilsagn om projektmidler til erhvervsrettede udviklingsprojekter og turismeprojekter.

Mindreforbruget på 15,7 mio. kr. på Uddannelses- og Arbejdsmarkedsudvalget skyldes hovedsageligt den positive udvikling, hvor flere borgere er kommet i arbejde, og således færre på offentlig forsørgelse.

Socialudvalget har et samlet mindreforbrug på 0,5 mio. kr. Det fordeler sig med mindreforbrug til virksomhederne på 2,6 mio. kr. og merforbrug på øvrige områder med 1,7 mio. kr., hvilket hovedsageligt kan henføres til mellemkommunale afregninger og statsrefusion.

Sundheds- og Psykiatriudvalget har et samlet mindreforbrug på 20,1 mio. kr., som fordeler sig med 4 mio. kr. vedrørende Psykiatri- og Handicapområdet, og 16,1 mio. kr. på Sundhedsområdet. Af de 4 mio. kr. på Psykiatri- og Handicapområdet vedrører de 2,2 mio. kr. virksomhederne. På øvrig udvalgsramme under Psykiatri og Handicap skyldes mindreforbruget hovedsageligt forskydninger mellem årene. På Sundhedsområdet er der mindreforbrug på virksomhederne på 1,8 mio. kr. og 2,5 mio. kr. på øvrig udvalgsramme, dertil kommer mindreforbruget på kommunens betaling for borgere på sygehusene (aktivitetsbestemt medfinansiering) på 11,8 mio. kr.

Teknik- og Miljøudvalget har et samlet mindreforbrug på 7,4 mio. kr. på det skattefinansierede område, som fordeler sig med 3,4 mio. kr. på Trafik, Park og Havne, Byg, Land og Miljø med 2,4 mio. kr., Byfornyelse med 0,8 mio. kr. og Ejendomscenter med 1,1 mio. kr., samt et lille merforbrug på Vej, Park og Havneservice på 0,3 mio. kr.

Børne- Unge og Familieudvalget har et samlet mindreforbrug på 14,4 mio. kr. fordelt på de tre politikområder. Børn og Familie med et mindreforbrug på 0,2 mio. kr. Dagtilbud med mindreforbrug på 4,1 mio. kr. samt Skoler med mindreforbrug på 9,7 mio. kr.

Børne- og Familieområdets virksomheder har et samlet mindreforbrug på 0,8 mio. kr. og de øvrige områder et lille merforbrug på 0,6 mio. kr., som blandt andet kan henføres til en lille stigning i antallet af anbringelser.

På Dagtilbudsområdet kan mindreforbruget primært henføres til merindtægt for børn fra andre kommuner.

På Skoleområdet fordeler mindreforbruget sig med 8,5 mio. kr. til fællesområdet og 1,5 mio. kr. til virksomhederne. På fællesområdet spreder mindreforbruget sig over flere områder og skyldes primært uforbrugte puljemidler til bl.a. kompetenceløft, og midler til IT.

Kultur, Idræt- og Fritidsudvalget kan fremvise et lille mindreforbrug på 0,7 mio. kr., hvilket hovedsageligt kan henføres til biblioteket.

Der er som altid afvigelser med både merforbrug og mindre indtægter samt mindreforbrug og merindtægter. Der henvises til sektorbemærkningerne på side 14 til 55 i denne beretning, hvor der overordnet vil blive redegjort for resultater og afvigelser.

Investeringer

Nettoinvesteringerne udviser et forbrug på 82,1 mio. kr. i 2017 mod budgetteret 82,3 mio. kr., eller 0,2 mio. kr. mindre end budgetteret. Der er i årets løb givet tillægsbevillinger for i alt 74,3 mio. kr. heraf er 76,6 mio. kr. genbevillinger fra 2016.

De uafsluttede projekter ved årets udgang bliver sædvanligvis genbevilget i 2018 og der overføres 71 mio. kr. til færdiggørelse af igangværende anlægsprojekter i 2018.

De største projekter i 2017 var:

- Ny Næstvedvej
- Etablering af Job og Arbejdsmarked på Valdemars-
torv
- Bygningsvedligeholdelse
- Renovering af Bårse Børnecenter
- Landsbyfornyelse
- Havnerenoveringer
- Energirenovering af kommunale bygninger

Forsyningsvirksomheder

Forsyningsområdet - affalds- og jordhåndtering viser et samlet overskud på 3,7 mio. kr. Der var budgetteret med et overskud på 0,2 mio. kr. Denne afvigelse på 3,5 mio. kr., vedrører et mindreforbrug på jordhåndtering som kan henføres til bl.a. etablering af jordbank i Barmosen, som først igangsættes i 2018 samt at udgiften til indkøb/udskiftning af beholdere til dagrenovation og glas, papir og pap har været væsentligt lavere end forudsat.

Indtægter - hvor kom pengene fra?

I 2017 udgjorde de samlede indtægter 3.020,9 mio. kr. Indtægterne kom fra indkomstskatter, ejendomsskatter, selskabsskat, lån, udligning og generelle statslige tilskud samt efterregulering af momsrefusion for årene 2013-2016.

Indtægter i mio. kr.	Regnskab 2016	Regnskab 2017
Indkomstskat	1.685,5	1.713,8
Ejendomsskat	196,9	199,5
Selskabsskat	13,5	12,0
Lån (inkl.ældreboliger)	15,0	27,6
Udligning og generelle tilskud	1.011,5	1.054,0
Moms	-0,9	14,0
Finansiering i alt	2.921,5	3.020,9

Finansiering i øvrigt

Den langfristede gæld steg med ca. 54 mio. kr. fra 2016 til 2017 til i alt 649 mio. kr., heraf vedrører ca. 90 mio. kr. finansielt leasede aktiver. Der er fra 2016 til 2017 sket en stigning på finansielt leasede aktiver med ca. 50 mio.kr. heraf udgør etableringsudgifter på Vandhuset Panteren 53,1 mio. kr. Afdrag på eksisterende lån steg i perioden med ca. 2 mio. kr. til 36 mio. kr. ekskl. ældreboliger. Der er i samme periode blevet optaget nyt lån svarende til 27,6 mio. kr., hvilket er 12,6 mio. kr. mere end i 2016.

Udvalgte nøgletal i mio. kr.	2016	2017
Langfristet gæld (ekskl. ældreboliger)	595	649
Afdrag på lån (ekskl. ældreboliger)	34	36
Optagne lån (ekskl. ældreboliger)	15	28
Optagne lån (ældreboliger)	0	0
Kassebeholdning (likvid beholdning 31.december)	-40	59
Gennemsnitlig kassebeholdning (365-dages gennemsnit)	73	166

Ultimo 2017 udgør den likvide beholdning 58,9 mio. kr., hvilket var 99,2 mio. kr. mere end primo 2017. Resultatet af kommunens drifts- og anlægsregnskab har forøget beholdningen med 120,5 mio. kr., ligesom lånoptagelse har forøget beholdningen med 27,6 mio. kr., og afdrag på lån, balanceforskydninger og kursreguleringer har reduceret beholdningen med 48,9 mio. kr.

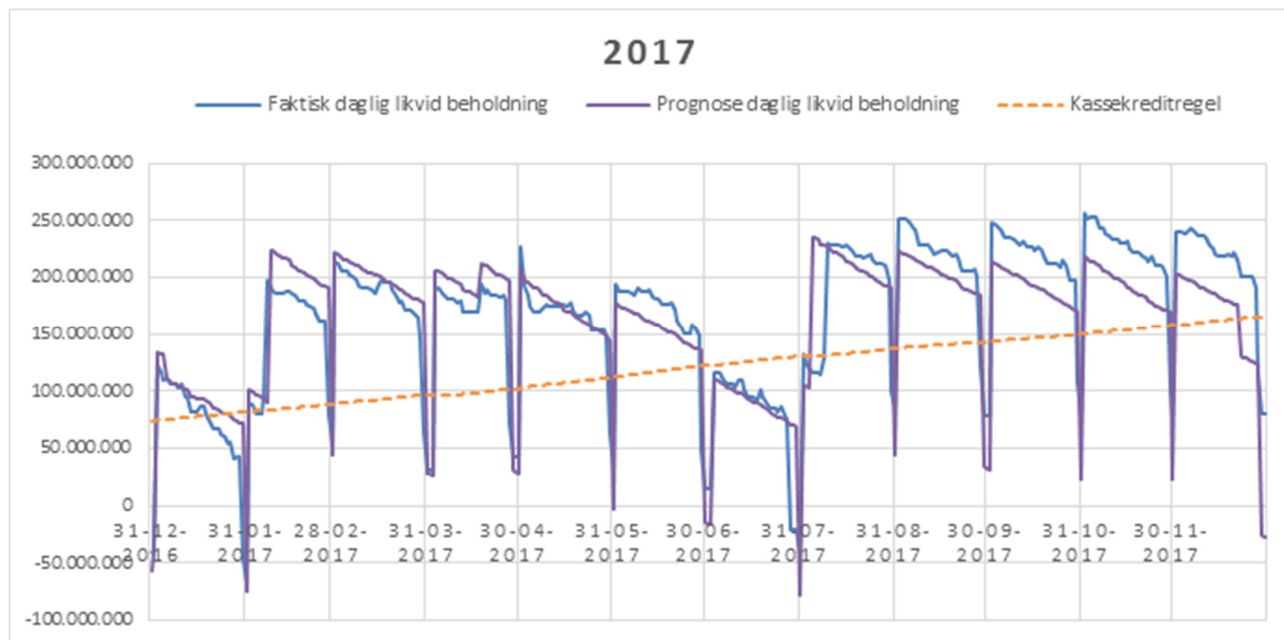
Den gennemsnitlige likviditet, opgjort som gennemsnittet af de sidste 365 dages kassebeholdning, blev forøget med 92,7 mio. kr. til i alt at udgøre 166,1 mio. kr. i december 2017. I 2018 er der budgetteret med en styrkelse af kassebeholdningen på 3,7 mio. kr.

Pengestrømsopgørelse i mio. kr.	Regnskab 2016	Regnskab 2017
Årets resultat	-70,2	-120,5
Finansiering		
Låneoptagelse (inkl. ældreboliger)	-15	-27,6
Afdrag på lån (inkl. ældreboliger)	45,9	48,7
Finansforskydninger	60,2	0,2
Finansiering i alt	91,1	21,3
Ændringer af likvide aktiver	20,9	-99,2
Likvide aktiver primo året	-19,4	-40,3
Likvide aktiver ultimo året	-40,3	58,9

Negative tal er indtægter/overskud - positive tal er udgifter/underskud i opgørelsen af resultat, finansiering og ændring.

Vedrørende likvide aktiver er de positive tal udtryk for en positiv likviditet/kassebeholdning. De omvendte fortegn her skyldes, at der er tale om en beholdning og ikke en bevægelse.

Udviklingen i den gennemsnitlige likviditet henover 2017 er vist i nedenstående diagram.

Personale

Personaleoversigten viser kommunens faktiske personaleforbrug i regnskabsåret, omregnet til helårspersoner.

	2017	2016	2015	2014	2013
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	9,5	12,1	25,6	31,5	51,4
Forsyningsvirksomheder m.v.	0,9	0,2	0,0	0,0	0,0
Transport og infrastruktur	76,8	71,8	68,2	68,1	74,3
Undervisning og kultur	638,2	661,7	690,0	738,6	713,1
Sundhedsområdet	89,6	86,4	82,6	84,7	83,6
Sociale opgaver og beskæftigelse m.v.	2.165,8	2.187,6	2.166,8	2.155,6	2.196,7
Fællesudgifter og administration m.v.	409,0	413,6	403,2	374,2	356,0
I alt	3.389,8	3.433,4	3.436,4	3.452,7	3.475,1

Samlet set er der et fald på 43,6 fuldtidsstillinger i forhold til regnskab 2016. På nogle områder ses der en stigning, mens der på andre områder er et fald i antallet af fuldtidsstillinger i 2017. I forhold til de enkelte områder er der en del udsving. Dog ses et fald på skoleområdet på 23 fuldtidsstillinger, hvilket hovedsageligt kan henføres til den demografiske udvikling samt tilpasning til budgetterne. Ligesom der på området for Psykiatri- og Handicap institutionerne er et fald på 20,7 fuldtidsstillinger, som ligeledes kan henføres til den demografiske udvikling samt tilpasning af aktiviteter i forhold til de vedtagne budgetrammer.

Fremtiden

I 2018 sættes der fokus på kernevelfærden og den konkrete service, som tilbydes til kommunens borgere og erhvervsliv. Der skal arbejdes på at højne det faglige niveau og skabe bedre trivsel for det samlede børneområde.

Digitaliseringen vil fortsætte og ny teknologi tages i brug. Der vil blive sat strøm til endnu flere arbejdsprocesser, som på sigt vil frigive ressourcer til de borgernære opgaver.

Befolkningsprognosen viser et stigende antal borgere i Vordingborg Kommune, derfor er det vigtigt at styrke kvaliteten i vores tilbud til borgerne.

Kommunen vil i 2018 se frem til åbningen af det nye Vandhus samtidig med byggeriet af det nye borgercenter tager fart. Derudover er mange spændende initiativer i gang rundt omkring i vores kommune, hvor mange lokale borgere deltager aktivt i arbejdet. Ligesom vi ser frem til de store byggerier med anlæg af den nye Storstrømsbro, Klintholm som servicehavn for havmølleparken Krigers Flak, som vil betyde øget vækst og flere jobs i kommunen.

Der er stadig store udfordringer i vores kommune, især det specialiserede socialområde med blandt andet dyrere foranstaltninger og tilgang af borgere.

3. HOVED- OG NØGLETAL

Beløb i mio. kr.

Oversigt over væsentlige økonomiske nøgletal	Regnskab 2017	Regnskab 2016	Regnskab 2015	Regnskab 2014	Regnskab 2013
Regnskabsopgørelsen (udgiftsbaseret)					
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-198,9	-154,5	-107,0	-85,3	-153,0
Resultat af det skattefinansierede område	-116,8	-70,8	5,0	38,0	67,6
Resultat af forsyningsvirksomheder, drift	-3,7	0,6	-1,1	2,3	-1,3
Resultat af forsyningsvirksomheder, anlæg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Balance, aktiver					
Anlægsaktiver i alt	2.445,9	2.399,1	2.393,4	2.430,2	2.415,0
Omsætningsaktiver i alt	171,6	158,1	200,2	215,4	231,2
Likvide beholdninger	58,9	-40,3	-19,4	-31,9	-4,3
Balance, passiver					
Egenkapital	781,6	1.000,4	941,2	944,6	954,8
Hensatte forpligtelser	690,9	384,7	409,1	433,3	451,1
Langfristet gæld	981,6	941,7	951,0	923,0	942,6
- heraf ældreboliger	333,0	346,5	359,6	322,8	313,9
Kortfristet gæld	222,3	190,1	264,1	312,8	293,4
Gennemsnitlig likviditet (kassekreditreglen)	166	73	69	130	169
Likvide aktiver pr. indbygger (kr.)	1.279	-877	-424	-701	-94
Langfristet gæld pr. indbygger (kr.)	21.299	20.455	20.761	20.299	20.811
Skatteudskrivning					
Udskrivningsgrundlag pr. indbygger (kr.)	162.973	162.991	160.727	159.088	155.865
Udskrivningsprocent kommuneskat	25,20	25,20	25,20	25,20	25,20
Grundskyldspromille	32,32	32,32	32,32	32,32	32,32
Indbyggertal	46.087	46.037	45.806	45.471	45.295

4. UDVALGENES POLITIKOMRÅDER

4.1 UDVALGET FOR ØKONOMI, PLANLÆGNING OG UDVIKLING

Politikområde: Administration og Redning

Beløb i mio. kr.	2015	2016	2017
Oprindeligt budget	318,9	330,9	320,6
Korrigeret budget	333,7	306,6	313,7
Regnskab	307,6	286,4	292,9
Afvigelse fra korrigeret budget	-26,1	-20,2	-20,8

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2017

Regnskabet for 2017 for Udvalget for Økonomi, Planlægning og Udvikling viser et mindreforbrug på 20,8 mio. kr. i 2017.

Hvad nåede vi i 2017

Den væsentligste del af aktiviteten inden for udvalgets område, drejer sig om sagsbehandling og understøttende aktiviteter i forhold til opgaverne på de øvrige fagudvalgsområder. I det nedenstående er der derfor sat fokus på et par af de aktiviteter der kendetegnede 2017, og som alene kan henføres til Udvalget for Økonomi, Planlægning og Udvikling.

Afdeling for IT

Afdeling for IT har i 2017 arbejdet målrettet med forberedelse og implementering af den nye Persondataforordning (GDPR) frem mod den 25. maj 2018. Herudover har vi arbejdet på at udbygge og styrke det tværgående digitaliserings samarbejde i Digitaliseringsforeningen Sjælland (DIGIT), samt styrkelse af den lokale digitaliseringsindsats, igennem en omprioritering af personaleressourcer fra support til digitaliseringsopgaver.

Ledelsessekretariatet

I 2017 var der kommunal- og regionsrådsvalg, og dette har afstedkommet en del opgaver, både på det organisatoriske- og opgavemæssige plan. Digitale valgsteder blev taget i brug, og var i øvrigt en stor succes.

Afdeling for Økonomi og Personale

Fra 1. marts 2017 har Vordingborg, Næstved og Faxe kommuner, arbejdet meget tæt sammen om opgaverne indenfor udbud og indkøb. Det betyder, at alle medarbejdere fra de tre kommuner er samlet i Næstved, hvilket resulterer i en styrkelse af det faglige miljø. Herudover betyder samarbejdet, at der opstår stordriftsfordele, når samme aftale skal udbydes og implementeres i alle tre kommuner.

Der er i 2017 indgået en ny aftale med den eksisterende leverandør af Økonomi og Lønssystem. Det betyder, at Vordingborg Kommune fra 2018 kan spare 500.000 kr. årligt på det samme system.

Der har været arbejdet meget med effektivisering af de administrative arbejdsgange, særligt omkring fakturaer. Der er gennemført forskellige tiltag som betyder, at mange gentagne fakturaer bogføres

automatisk, at mange andre kan håndteres mere enkelt inden de bogføres, og at ledelseskontrollen er sat i system så det er enkelt at gennemføre.

Der arbejdes fortsat på at nedbringe sygefraværet i hele kommunen. Fraværet er samlet set faldet en smule siden 2016, men på nogle områder har der været en stigning, og generelt er ambitionen et endnu lavere sygefravær.

Byggeriet af en administrationsbygning til Job- og Arbejdsmarked på Valdemartorvet i Vordingborg har stået på i næsten hele 2017. Desværre betød en konkurs hos en leverandør af den første fagentreprise, at byggeriet stod stille i 3-4 måneder. Det forventes nu klar til indflytning i starten af 2019.

4.2 ERHVERVSUDVALG

Politikområde: Erhverv

Beløb i mio. kr.	2015	2016	2017
Oprindeligt budget	10,4	10,4	11,4
Korrigeret budget	15,9	15,8	14,7
Regnskab	11,7	12,9	12,7
Afvigelse fra korrigeret budget	-4,3	-2,9	-2,0

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2017

Resultatet for 2017 på Erhvervsudvalgets ramme viser et mindreforbrug på 2 mio. kr. som langt overvejende skyldes at bevilligede (flerårige) projekter endnu ikke er afsluttet, men fortsætter som planlagt i 2018. Der er beskedne beløb på nogle af udviklingspuljerne som ikke er disponeret i 2017, som kan tilskrives antallet af ansøgninger.

Hvad nåede vi i 2017?

Det blev året, hvor store satsninger og projekter faldt på plads til fordel for Vordingborg Kommune.

Kriegers Flak. Klintholm blev i december valgt til servicehavn for havvindmølleparken ved Kriegers Flak. Vordingborg Kommune har i flere år arbejdet på at få servicehavnen til det østlige Møn og dermed sikre de arbejdspladser og vækstmuligheder, der følger med så stort et projekt.

Storstrømsbroen. I november blev det offentliggjort, at et italiensk konsortie vandt opgaven med at bygge den nye Storstrømsbro. Valget betyder også, at Vordingborg Havn bliver anlægshavn for byggeriet, hvilket giver yderligere luft under vingerne på den positive udvikling, vores erhvervshavn er inde i.

Målrettet erhvervsindsats. Vordingborg Kommune har sammen med Guldborgsund og Lolland kommuner etableret et vækstinitiativ. Sammen med stat og region er der afsat godt 14 millioner kroner, der skal hjælpe erhvervslivet i de tre kommuner med at skaffe kvalificeret arbejdskraft og adgang til kapital. Det er de to områder, som erhvervslivet selv peger på som hovedudfordringer.

Hertil har udvalget bevilliget støtte til en række projekter som fx:

- Citymanager-funktion til Vordingborg Erhverv
- Medarbejder til Vordingborg Erhverv, som varetager servicering af bygge- og anlægsområdet
- Støtte til Steges 750 års købstadsjubilæum
- Støtte til Makerspace Vordingborg

4.3 UDDANNELSES- OG ARBEJDSMARKEDSUDVALG

Politikområde: Arbejdsmarked

Beløb i mio. kr.	2015	2016	2017
Oprindeligt budget	722,0	769,4	769,1
Korrigeret budget	735,0	768,5	773,6
Regnskab	743,9	761,8	757,9
Afvigelse fra korrigeret budget	8,9	-6,6	-15,7

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2017

Samlet set udviser regnskabet for 2017 et mindreforbrug på i alt 15.704.000 kr.

Dette dækker over et mindreforbrug på arbejdsmarkedsområdet på 16.057.000 kr. og et lille merforbrug på boligstøtteområdet på 353.000 kr.

Det store mindreforbrug skyldes overvejende, at der er kommet flere borgere i arbejde, også flere end forventet. Samlet set er antallet af borgere på offentlig forsørgelse faldet med ca. 110 fuldtids-personer i forhold til 2016.

Udviklingen er positiv i hele landet, men den er mere positiv i Vordingborg end gennemsnittet på landsplan. Dette forhold har nu gjort sig gældende de seneste 3 år i træk. De seneste 3 år har der været et samlet fald i antallet af borgere på offentlig forsørgelse i hele landet på ca. 3,5 %, mens det tilsvarende fald i Vordingborg har været på hele 5,9%.

Det yderligere fald i antallet af borgere i Vordingborg, hænger i høj grad sammen med en mere intensiv beskæftigelsesindsats, både for borgere med store problemer i forhold til arbejdsmarkedet, og i forhold til borgere der er tæt på arbejdsmarkedet.

Ledigheden for forsikrede ledige og jobparate borgere på kontanthjælp er i dag lige så lav som under højkonjunktoren i 2007, og det kan formentlig ikke forventes at den gennemsnitlige ledighed på dagpengeområde vil falde yderligere. Til gængæld vil der fortsat være et potentiale for, at flere borgere på kontanthjælp kommer i arbejde eller uddannelse.

I det budgetterede for 2018 regnes der da også med et yderligere fald i antallet af borgere på offentlig forsørgelse.

F.eks. er det en naturlig følge af en forbedret beskæftigelse, at der er flere der bliver syge og modtager sygedagpenge. Og selvom der er en meget klar nedgang i bevillingen af førtidspensioner, er der mange borgere blandt vore tilflyttere, der modtager førtidspension, og der er derfor ikke den samlede forventede nedgang i udgifterne på dette område.

Hvad nåede vi i 2017

Den intensiverede indsats på området hænger i høj grad sammen med kommunalbestyrelsens investering i beskæftigelsesindsatsen. En investering der har været finansieret af en del af det store mindreforbrug, som denne indsats har medført pga. de lavere udgifter til forsørgelse.

Senest har kommunalbestyrelsen iværksat 3 businesscases, der betyder en forøget indsats i forhold til unge der skal i uddannelse, i forhold til jobparate borgere på kontanthjælp der skal i arbejde, og i forhold til at sikre en hurtigere sagsbehandling for sygemeldte borgere.

Arbejdsmarkedsområdet har også etableret et stort samarbejdsprojekt med Den A.P. Møllerske Støttefond. Støttefonden har investeret hele 10,5 mio. kr. over 2 år i en langt mere intensiv indsats i forhold til borgere på langvarig kontanthjælp, med komplekse problemstillinger i forhold til at kunne komme helt eller delvist tilbage på arbejdsmarkedet.

Investeringerne i arbejdsmarkedsområdet har samtidig ført til forbedrede arbejdsvilkår for medarbejderne på området, hvilket bl.a. tydeligt afspejler sig i den meget positive udvikling i medarbejdernes sygefravær, der gennemsnitligt er faldet fra 5,8 % i 2016 til 4,6 % i 2017.

4.4 SOCIALUDVALG

Politikområde: Pleje og Omsorg

Beløb i mio. kr.	2015	2016	2017
Oprindeligt budget	404,9	423,1	433,4
Korrigeret budget	398,5	418,8	439,6
Regnskab	403,4	428,2	439,1
Afvigelse fra korrigeret budget	4,9	9,4	-0,5

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2017

Regnskabet for 2017 udviser et mindreforbrug på 0,5 mio. kr., hvoraf budgetramme 1 har bidraget med et mindreforbrug på 0,9 mio. kr., mens der har været et merforbrug på budgetramme 2 på 0,4 mio. kr. Der er tilført budgetmidler i 2017 på 6,5 mio. kr. bl.a. som følge af ændret beregningsmodel for respiratorpatienter og øgede omkostninger til mellemkommunal refusion f.eks. specialiseret rehabilitering.

For budgetramme 1 alene gælder det, at virksomhederne har haft et mindreforbrug på 2,6 mio. kr., mens posterne under den øvrige udvalgsramme, samlet set har haft et merforbrug på 1,7 mio. kr.

Mindreforbruget på virksomhederne ligger primært på distrikterne, som endte året med et mindreforbrug på 5,4 mio. kr. Til gengæld var der et merforbrug på 2,2 mio. kr. på Vordingborg Madservice og 1,1 mio. kr. på hjælpemiddeldepotet.

Merforbruget på øvrig udvalgsramme ligger primært på Mellemkomm. Afr. & statsrefusion. På denne post har der i 2017 været et merforbrug på 2,2 mio. kr.

For anlægsmidler gælder, at der overføres et merforbrug på 3,2 mio. kr. til 2018 vedr. Præstø Multicenter og et mindreforbrug på 0,5 mio. kr. vedr. Skovbo.

Det bemærkes samtidig, at der opnås en indtægt til kassen primo 2018 for salget af ældreboligerne i Damsholte.

Hvad nåede vi i 2017

Opgaveflytning fra sygehusene

2017 var et år, der fortsatte udviklingen fra 2015 og 2016. Et år med yderligere opgaveflytning fra sygehusene, og med øgede krav for at undgå unødige genindlæggelser, sikre rehabilitering, sundhedsfremme og forebyggelse. Det stiller store krav til de ansattes kompetencer og til organiseringen i afdelingen og i virksomhederne. Kravene fortsættes og udvides i 2018, hvilket der er taget højde for med budgetlægningen for 2018.

I kommunerne behandles mange af de alvorligt syge, og der drages omsorg for de kronisk syge. Derudover gøres en indsats for at medvirke til, at de ældste holder deres funktionsniveau så højt som muligt.

Hindring af genindlæggelse

Strategien for at hindre genindlæggelser er at sikre, at akutindsats kontinuerligt udbygges. Det er nødvendigt for at imødegå udviklingen med, at det nære sundhedsvæsen er rykket ud i kommunerne. Der er særlig opmærksomhed på effektiv og klog myndighedsvaretagelse i forbindelse med sygehusindlæggelser. Det betyder, at udskrivelser varetages, så patienten modtages i eget hjem, på aflastningsplads eller på akutplads, hvor den første uge sker under de samme forhold som under en sygehusindlæggelse. I den første uge efter udskrivelse afklares hvilken hjælp og hjælpemidler, det er nødvendigt at bevilge.

En af indsatserne for at understøtte pleje og behandling af de mest syge var i 2017 udviklingen af akutstuerne på Multicentret i Præstø og pilotprojektet TOBS i distrikt Præstø. TOBS er implementering af det digitale redskab til Tidlig Opsporing af Begyndende Sygdom. Programmet har visse børnesygdomme og afventer leverandørens tilpasning af programmet. Når problemerne er løst, vil programmet blive implementeret i øvrige distrikter i løbet af 2018.

Velfærdsteknologi

Strategien i Afdeling for Pleje og Omsorg er at velfærdsteknologi til brug for akut behandling og informationsteknologi først afprøves i Distrikt Præstø, inden det føres ud til andre distrikter. Det sker for at undersøge om teknologi og programmer er modne nok til blive implementeret.

Anden velfærdsteknologi implementeres målrettet den enkelte borger, og er derfor bredt forankret i hele kommunen. Et eksempel er dusch-toiletter og loftlifte.

Afdelingen sørger fortsat for at indsatsen med at anvende velfærdsteknologi sker klogt. Dvs. hvor nytteværdi er så stor at omkostningen til hjælpemidlet er lavere end gevinsten fra at hjælp til pleje, sygepleje og omsorg kan reduceres. Det er et væsentligt princip ved bevilling af velfærdsteknologi, at et hjælpemiddel skal kunne tjene sig selv ind i løbet af ½ år – og borgeren skal være berettiget til hjælpemidlet.

Fælles Sprog 3

I 2017 er projektorganisering og planlægning af "Fælles sprog 3 implementeringen" for 2018 aftalt. Vordingborg kommune blev teknisk implementeret ved DXC, som er Vordingborg kommunes leverandør af det digitale omsorgssystem. Vordingborg Kommune er med i bølge 1 af Fælles Sprog 3 med implementering fastlagt til februar 2018. Vordingborg Kommune valgte at fastholde leverandøren og vente med at gå i udbud af omsorgssystemet til 2019. Det har været en klog beslutning, da øvrige omsorgssystemer på markedet har vanskeligt ved at understøtte Fælles sprog 3 som ellers forventet.

Krav til kompetencer og efteruddannelse

I 2017 har forberedelsen til at kunne leve op til de nye og voksende krav fra Sundhedsstyrelsen i forhold til dokumentation og kvalitetssikring fundet sted. Årshjul for kompetenceudvikling er fulgt, og der har bl.a. været et særligt fokus på ernæringsindsats, på forebyggelse af tryksår og på faldforebyggelse. Derudover er planlægning af tværsektorielle uddannelsesindsatser sket.

I 2018 følger en udbygget indsats med uddannelse og kompetenceudvikling af sygeplejersker og øvrige ansatte. Der deltages i to forskellige tværsektorielle indsatser 1) Fælles skolebænk - med

Region Sjælland og kommunerne dvs. Diplom- og Akademiuddannelse på demensområdet for sygeplejersker, ergoterapeuter og lignende faggrupper. 2) 4 kurser af 5 dages uddannelsesforløb for en gruppe på 400 ansatte i kommuner og sygehuse i Region Sjælland i Geriatri, herunder demens. Der er derudover bevilget midler fra Sundhedsstyrelsen til en udbygget akutindsats i 2018 bl.a. med uddannelse af sygeplejersker med diplom i akut sygepleje.

Rekruttering af ansatte

Rekruttering af ansatte har i 2017 været udfordret og er det stadig indenfor alle faggrupper. Vordingborg Kommune er anerkendt som en attraktiv og kompetent arbejdsplads, men der uddannes færre indenfor området, end der er brug for. Vordingborg Kommune rekrutterer til alle uddannelsespladser, men der har indtil 2016 været en del udfordringer med rekruttering til erhvervsuddannelser og udfordringer med at elever gennemførte uddannelserne.

Vordingborg Kommune har derfor udviklet Vordingborg Modellen SOSU-KLAR, der i 2017 blev fuldt implementeret. Vordingborg Modellen betyder at ca. 50 ledige hvert år kommer i 12 til 14 måneders "mesterlære" for at blive parat til at gennemføre en SOSU-Uddannelse på voksenelevløn. Samtidig med det videreuddannes 13 social- og sundhedshjælpere til social- og sundhedsassistenter. Derudover fortsættes den vellykkede indsats for at mindske fravær hos eleverne og sikre øget gennemførelse af SOSU-uddannelserne.

Det sunde liv

Den samlede forebyggende, sundhedsfremmende og rehabiliterende indsats har haft tydelig effekt i 2017. En stadig større gruppe af de ældste lever et aktivt liv og får tilstrækkelig hjælp med det årlige forebyggende besøg af seniorkonsulenterne og den rehabiliterende indsats, der udføres i plejen med rådgivning og vejledning fra ergoterapeuter og fysioterapeuter i det rehabiliterende team. 1228 borgere mod 874 i 2016 er aktive i Vordingborg Kommunes aktivitetscentre med bevægelse og samvær. Ensomhed modvirkes og flere af deltagerne involverer sig i det frivillige liv på plejecentrene. Hovedprincip i alle indsatser er, at borgeren skal føle sig set, hørt og forstået, og skal udfordres og begejstres.

Der opleves i det daglige stor glæde hos deltagere i de forskellige aktiviteter og netværk, og der skabes nye sociale relationer. Fortællinger fra hverdagen er jævnligt gengivet på de sociale medier eller de skrevne medier og TV Øst. Der udbygges i 2018 med formidling på YouTube kanaler og på infotavlerne på plejecentrene.

Generelt set er samarbejde på tværs af afdelinger, nye aktører og nye opgaver implementeret efter princippet om lavest mulige effektive omkostningsniveau.

Fravær i 2017 er det samme som i 2016 på 6,2 %. Det er lavere end i 2015, men fortsat højere end det var i 2014 (6,1 %).

4.5 SUNDHEDS- OG PSYKIATRIUDVALG

Politikområde: Psykiatri og Handicap

Beløb i mio. kr.	2015	2016	2017
Oprindeligt budget	151,1	151,5	157,1
Korrigeret budget	154,6	158,9	170,7
Regnskab	147,1	156,2	166,7
Afvigelse fra korrigeret budget	-7,5	-2,7	-4,0

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2017

Samlet set var der stort set balance mellem korrigeret budget og regnskab i 2017. Det samlede mindreforbrug på 4 mio. kr. er sammensat af et samlet mindreforbrug på 1,7 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget på budgetramme 1 og et mindreforbrug på budgetramme 2 på 2,3 mio. kr.

Afgivelserne på budgetramme 1 skyldes især tekniske forhold som refusioner ift. forsorgshjem og krisecentre, som forventes at blive korrigeret i 2018-regnskabet samt afvigelser på budgetramme 2 ift. huslejebetalinger i ældre og plejeboliger.

Herudover havde virksomhederne under ét et mindreforbrug på 2,2 mio. kr. ud af et samlet bruttodriftsbudget på knapt 274 mio. kr. Ca. 1,3 mio. kr. af disse vedrører det takstbelagte område og skal derfor anvendes til at dække mindreindtægter i 2019. Det skyldes, at afvigelser i taksterne indregnes i korrigeret budget to år efter afsluttet regnskab. Regnskabsmæssigt går området således stort set i nul i 2017.

Det betyder ikke, at det korrigerede budget ved starten af året kunne dække de nødvendige udgifter gennem året. Med baggrund i et generelt stigende pres på området for støtte efter servicelovens bestemmelser og 3 særlig dyre enkeltsager, var der et merforbrug på myndighedsområdet, som er blevet dækket via en pulje, som kommunalbestyrelsen i 2016 besluttede at afsætte. Det skyldes, at der i 2016 blev sat fokus på det ekstra pres på området. Der blev derfor igangsat et samarbejde mellem Børn og Familie, Arbejdsmarked samt Psykiatri og Handicap for at fremme initiativer, som kan mindske presset, som især har baggrund i nogle mere komplicerede og derved mere omkostningstunge forløb for unge borgere under 20 år. Der blev i 2017 tilført 13 mio. kr. til området fra puljen.

Konkret er der igangsat et Ungekoordineringsforum, hvor de tre afdelinger deltager en gang om måneden, hvor samtlige forløb gennemgås. Det skal sikre en bedre overgang for de unge, hvor der er behov for koordinering på tværs af afdelinger og ofte også med eksterne samarbejdspartnere. Samarbejdet forventes samtidig i et vist omfang at kunne forebygge de komplicerede forløb og derved gøre dem mindre omkostningstunge. Herudover må det forventes at give et bedre overblik til Psykiatri og Handicap ift. et bedre kendskab til de forløb, der vil være behov for i afdelingen. Herved vil vi i et større omfang kunne indrette tilbud efter behovene. Man kan dog ikke forvente, at alle forløb kan forudses, da det typisk handler om unge, som gennem teenageårene støder på forskellige problemstillinger, som kræver mere eller mindre omfattende støtte og koordinering. Dem kan man af gode grunde ikke altid forudse. Samarbejdet i Ungekoordineringsforummet sikrer, at vi i størst muligt omfang kan samarbejde om forløb og gøre overgangen for de unge borgere, der har brug for støtte fra flere afdelinger, mere overskuelig og nem.

Ligesom de tidligere år, har der fortsat være fokus på en stram økonomistyring både i visitationen og i virksomhederne.

Der arbejdes løbende på at tilpasse tilbuddene til de forhold og de behov, vi kan se i visitationen. Vi arbejder derfor fortsat med at udvikle tilbud, som matcher efterspørgslen for på denne måde at fremtidssikre og videreudvikle psykiatri- og handicapområdet.

Det er afgørende for psykiatri- og handicapområdet, at der er sammenhæng mellem takster og indsats, og at tilbuddene er konkurrencedygtige på såvel fagligt indhold som priser i forhold til tilbud i andre kommuner. Strategien at have fagligt stærke tilbud med takster i den lavere ende af gennemsnittet. Det gør vi ved at have fokus på metode og uddannelse af medarbejderne.

Da brugergruppen ændres over tid, hvor vi kan se stadig flere unge mennesker med behov for støtte, uden der er en særlig diagnose, er afklaringsstilbud nogle af de tilbud, vi arbejder med at udvikle og har fokus på. Det handler om midlertidige afklaringsforløb efter Servicelovens § 107, hvor formålet er at vurdere, hvilken indsats der skal til, for at den unge kan klare sig så godt som muligt på egne præmisser. Her er der også stor fokus på overgangen mellem ungdoms- og voksenlivet.

En anden vigtig del af strategien er udvikling af faglig stærke dagtilbud, som støtter op om den enkelte person og giver struktur på døgnet. Det betyder, at døgnet bedre kan hænge sammen og tilbud derfor i højere grad kan gives på et lavere omkostningsniveau end det ville være med hjælp i borgerens eget hjem. Det giver samtidig et bedre netværk og hindrer social isolation.

Der er visiteret 167 borgere til vores botilbud. Heraf har 67 % anden betalingskommune end Vordingborg kommune. Disse 67% udgør i alt 112 borgere. Vordingborg Kommune har tilsvarende 61 borgere i botilbud i andre kommuner.

Det betyder, at vi har 530 fuldtidsstillinger i vores tilbud / virksomheder hvoraf ca. 2/3 er finansieret af andre kommuner.

Hvad nåede vi i 2017

Vi har fortsat fokus på visitationen, hvor vi bl.a. har deltaget i Ankestyrelsens kurser, der sikrer korrekte afgørelser på det specialiserede voksenområde.

Vi har deltaget i KL's og regeringens økonomiaftale 2018 vedr. afdækning af Ankestyrelsens praksis, herunder dennes betydning for kommunernes muligheder for at arbejde rehabiliterende. Vi har bidraget med anonymiserede afgørelser, der begrænser kommunens styringsrum på en uhensigtsmæssig måde.

Vi har sammen med Afdeling for Børn, Familie og Dagtilbud og Afdeling for Borger og Arbejdsmarked iværksat et Ungekoordineringsforum, der skal forbedre overgangen fra barn til voksen for unge med fysisk/psykiske eller særlige sociale handicaps.

I samarbejde med Center for Rusmidler og Region Sjællands Psykiatrien Syd har vi iværksat et tværsektorielt samarbejdsforum med fokus på dobbeltbelastede borgere (samtidig psykiatri og misbrug). Forløbsprogrammet for personer med psykisk lidelse og samtidigt misbrug, er rammen for dette samarbejde.

For at styrke samarbejdet mellem myndighed og udfører/virksomheder har vi i 2017 indført et såkaldt Sløjfeprojekt indenfor Center for Socialpædagogik, som indebærer ydelsespakker. De giver virksomhederne mere frihed til at planlægge og udføre deres opgaver. Det har gjort administrationen og

sagsbehandlingen mere smidig og understøttet strategien "Mere for mindre". Der er særligt fokus på borgeren i centrum og den røde tråd fra sagsbehandling til det pædagogiske arbejde i hverdagen hos borgeren. Der er en større grad af faglig fleksibilitet til at støtte borgeren individuelt afhængigt af det aktuelle behov. Vi deltager og bidrager med materiale til i KL's projekt "Fælles faglige begreber". Det omhandler brobygningen mellem sagsbehandlere og medarbejdere på sociale tilbud, der skal imødekomme borgernes og medarbejdernes ønsker om mere sammenhæng på handicap- og ud-satte voksenområdet.

For at underbygge denne udvikling er der løbende fokus på uddannelse, hvor specialet i Center for Socialpædagogik især er neuropædagogik. Centret har bidraget til inspirationshæftet om "Vidensbaseret praksis i botilbud" med konkrete eksempler på, hvordan en videnskultur og en reflektiv praksis kan understøttes yderligere i botilbud i et samarbejde mellem VIVE, Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Fremskudt sagsbehandling i Center for Socialpsykiatri væresteder har medført, at borgerne i højere grad bruger de mange forskellige uvisiterede tilbud på værestederne, fremfor socialpædagogisk støtte 1-1 i borgerens eget hjem. For områdets målgruppe handler det ofte om ensomhed, mangel på struktur og overblik, og dette skabes i samvær med andre på værestederne.

Med virkning fra 1. januar 2018 samlede vi i 2017 de 2 store Bo og Naboskaber i kommunen samt Vordingborg Sociale Virksomhed i et Center for Socialpædagogik med undertitlen Bo, liv og job. Herved kunne vi fortsætte vores Centerstrategi, hvor vi i 2014 samlede virksomhederne indenfor Socialpsykiatrien i Center for Socialpsykiatri. Autismeområdets tilbud har hele tiden været samlet i Autismecentret. Herudover har vi den fælleskommunale Synscentral, som drives af Vordingborg Kommune på vegne af de 5 kommuner Faxe, Næstved, Guldborgsund, Lolland og Vordingborg Kommune. De 5 kommuner har senest indgået en 4-årig driftsaftale.

Formålet med Centerstrategien er at fokusere på borgerens hele liv - bolig, beskæftigelse og/eller uddannelse og det sociale liv. Organiseringen i centre skaber basis for bedre sammenhæng og samarbejde på tværs og understøtter, at fagligheden og kerneopgaverne kvalificeres af en højere grad af fælles logik, der skabes gennem åbenhed, faglighed og samarbejde. Dette øger det faglige udviklingsarbejde og øger mulighederne for specialisering og faglig sparring på tværs. Det sejrer ved at styrke den strategiske og tværgående ledelse mellem de forskellige tilbud i det enkelte center, ligesom det vil danne afsæt for at udvikle tværgående ledelse på tværs af centrene. Det øger igen grundlaget for samarbejdet med andre samarbejdspartnere såvel indenfor som udenfor kommunen. Det giver flere og mere fleksible tilbud i takt med borgernes behov og giver derved også mulighed for at yde stærk faglig støtte til et lavere omkostningsniveau.

Inden for Center for Socialpsykiatri indførte vi allerede i 2014 fremskudt sagsbehandling, da der var et stort pres pga., at der var mange borgere, som søgte om ydelser. For at forbedre styringen af borgertilgangen, indførte vi derfor sagsbehandling på de tre væresteder i kommunen, hvor borgeren får en indkaldelse til et visitationsmøde. Her deltager koordinator fra Center for Socialpsykiatri. Det betyder, at ydelsen kan iværksættes med det samme i det omfang den visiteres og i forhold til, hvor meget det haster. Opfølgningen på den enkelte borgers mål er også blevet mere smidig, hvilket har betydet, at vi har kunnet afslutte forløbene hurtigere. For at styrke denne proces er der i Center for Socialpsykiatri indført metoden Kognitiv Ressourcebaseret, Anerkendende Pædagogik, KRAP. Ved udgangen af 2017 er stort set alle medarbejdere i centret uddannet i metoden.

På visitationsmødet kan vi orientere borgerne om kommunens mange åbne tilbud, hvor de bl.a. kan deltage i aktiviteter. Værestedet har de allerede været i, da visitationen foregår der. Det er især givende for de borgere, som ikke vurderes at skulle visiteres til socialpædagogisk støtte efter Servicelovens § 85, men vurderes at profitere af at være med i de mange åbne tilbud. Det har også betydet en betydelig mindreudgift på § 85 området, hvor en KL undersøgelse viste, at der på landsplan i perioden 2009 til 2016 var en stigning på 72 % af borgere som fik § 85 støtte mens tallet for Vordingborg Kommune i perioden 2010 til 2016 var på 54 %.

Autismecentret, som i forvejen havde såvel aflastnings- som døgntilbud til børn med autisme fik endnu et nyt tilbud til unge mellem 15 og 25 år. Det er 6 pladser i Mern. De er en vigtig brik i udviklingen af de nødvendige tilbud på området, da det ofte er i disse år, at udfordringerne viser sig. Det handler især om botræning og at ruste de unge mennesker til at blive så selvstændige som muligt i deres voksne liv.

Der har også været sat et endnu større fokus på velfærdsteknologi i vores tilbud i 2017, hvor der ved udgangen af året blev afsat ressourcer i Center for Socialpædagogik til at en fuldtidsansat medarbejder kan arbejde med implementering. Inden for Center for Socialpsykiatri handler det mere om virtuelt samarbejde på tværs, da der ofte er mange forskellige samarbejdspartnere omkring den enkelte borger - ikke mindst Arbejdsmarkedsafdelingen og Regionspsykiatrien. Autismecentret har udviklet et uddannelsesforløb sammen med uddannelsesinstitutionen Absalon om brug af velfærdsteknologi i den pædagogiske opgave og har i den forbindelse også udarbejdet en film: Det digitale tilbud, som ligger på Autismecentrets hjemmeside.

Der har også været fortsat fokus på at styrke samspillet mellem den pædagogiske og den sundhedsfaglige indsats i vores tilbud. Styrelsen for Patientsikkerhed fører nu også risikobaserede tilsyn på vores område og et af vores tilbud havde tilsyn i 2017. Medarbejderne er blevet meget fortrolige med brugen af Fælles Medicin Kort, FMK. Af andre væsentlige indsatser kan nævnes brug af vores omsorgssystem, DXC, hvor der er en løbende indsats i at kvalitetsudvikle dokumentationen i såvel myndighed som i virksomhederne. Det er en vigtig faktor for et stærkt samarbejde på tværs. De tre socialpsykiatriske botilbud indgår i et projekt i samarbejde med Psykiatrien i Region Sjælland om brug af elektronisk kommunikation på tværs af sektorer.

Da Vordingborg Sociale Virksomheds butik i Vordingborg har været en stor succes, har der været ønske om, at Stege by også får glæde af en lignende butik. I december 2017 blev der fundet egnede lokaler til butikken i Stege. Dette finansieres via tilførte midler fra det seneste budgetforlig.

I butikken vil VSV 's egen produktion sælges, som spænder vidt mellem keramik, trævarer osv.

Der har også et fortsat fokus på det samarbejdet med Ungdommens Røde Kors ift. et frivilligt drevet netværkssted for unge med psykosociale udfordringer. Samt mentorforløb, hvor en frivillig ung er mentor for en ung med psykosociale udfordringer.

Politikområde: Sundhed

Beløb i mio. kr.	2015	2016	2017
Oprindeligt budget	244,2	257,8	258,2
Korrigeret budget	247,1	259,6	258,0
Regnskab	243,0	241,4	241,9
Afvigelse fra korrigeret budget	-4,1	-18,2	-16,1

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2017

Regnskabet for 2017 udviser et samlet mindreforbrug på i alt 16,1 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Det samlede mindreforbrug fordeler sig med et mindreforbrug på budgetramme 1 på 4,3 mio. kr. På budgetramme 2 som dækker udgifterne til den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet, er der et mindreforbrug på 11,8 mio. kr. Mindreforbruget fordeler sig jævnt på alle virksomheder og på driften af sundhedscentrene. Desuden er der modtaget satspuljemidler til anvendelse i 2018, som ligeledes bidrager til budgetafvigelsen.

Hvad nåede vi i 2017

Overordnet

2017 har været endnu et år med fokus sammenhængende og helhedsorienterede sundhedstilbud til borgerne. Det betyder, at der er lagt kræfter i samarbejdet med regionens sygehuse - særligt vores akutsygehus Nykøbing F og Psykiatrien Syd - og at der samtidig er et stort fortsat fokus på koordinering mellem de kommunale fagområder.

Der er i 2017 arbejdet med at forbedre forudsætningerne for datadrevet kvalitetssikring af kommunens sundhedstilbud. Alle sundheds virksomheder har haft fokus på dokumentation, opfølgning og tilpasning af arbejdsgange og dette arbejde skal i 2018 systematiseres yderligere, for at sikre kvalitet og omkostningseffektivitet.

Det i 2017 lykkedes Afdeling for Sundhed og virksomhederne at opnå statslige projektmidler til de næste års samarbejde med Afdeling for Børn, Familie og Dagtilbud om den tidlige indsats, ligesom der er opnået midler til endnu mere naturbaseret sundhedsfremme hos svækkede ældre. Vordingborg Kommune har opnået status som Sund i naturen Kommune (Friluftsrådets projekt), en position der skal være med til at løfte vision 2030 om at være den sundeste kommune.

Trafik, Park og Havne:

I 2016 er Trafiksikkerhedsrådet blevet anvendt til afklaring af en række trafikale udfordringer, ligesom der har været møder med handicaprådet. Dette har ført til flere trafiksikkerhedsmæssige forbedringer og en kritisk gennemgang af udfordringerne for de handicappede, især mht. tilgængelighed til butikker.

Sundhedsområdets ydelser omfatter:

1) Borgerrettede tilbud, som skal sikre tidlig og effektiv forebyggelse i borgernes hverdagsliv. Sundhedspleje til alle småbørnsfamilier er et godt eksempel på en veldokumenteret indsats, der både forebygger sygdom og mindsker ulighed i sundhed. Desuden er Rygestopindsatsen et vigtigt element i den borgerrettede indsats, da rygning er den mest sundhedsskadelige risikofaktor. Herudover har sundhedsområdet konsulentfunktion i forhold til forebyggelse i kommunens øvrige fagområder.

2) Patientrettede ydelser, som skal genoptræne og rehabilitere syge borgere til en tilværelse med livskvalitet, overskud til at tage vare på egen sundhed og til at bidrage til fællesskabet. Indsatserne har et væsentligt økonomisk perspektiv i forhold nedbringelse af sygehuskontakter og styrket beskæftigelse. Netværksperspektivet sikres i samarbejde med foreninger og frivillige.

3) Behandling: På rusmiddel- og tandplejeområdet arbejder kommunen med at levere den bedst mulige behandling i et LEON perspektiv (laveste effektive omkostningsniveau) og med reference til gældende lovgivning. Der tages i tilrettelæggelsen udgangspunkt i nationale og internationale faglige standarder koblet med hensynet til lokale forhold (demografi, geografi, lokale samarbejdspartnere).

Følgende tiltag fra 2017 skal fremhæves:

Afdeling for Sundhed

Tobak

Afdeling for Sundhed har haft et fortsat fokus på rygestop særligt henvendt til storrygere. Omkring 140 har deltaget i gruppeforløb, og de foreløbige datatræk peger på, at ca. 75% var røgfri ved kursets slutning, hvilket er et urolig flot resultat (6 mdrs. opfølgning foretages medio 2018). Ud over de 140 har rygestopkonsulenterne haft kontakt med mere end 150 borgere, der enten har modtaget individuel rådgivning, henvisning til stop-linjen, er sprunget fra tidligt i forløbet mv. Der tilbydes fortsat systematisk lungefunktionsundersøgelse til de henviste, og der er udviklet et tæt samarbejde mellem rygestopteamet, KOL-rehabiliteringen og kommunens KOL-sygeplejerske om de mest lungesyge.

Rygestopkoordinatoren har leveret sparring til kommunens udskolinger, hvoraf flere er parate til at arbejde mere målrettet med røgfri skoletid. Og sammen med Center for Rusmidlers forebyggelsesteam har rygestopkoordinatoren mødt 7. klasses forældre til en snak om risikokultur og forældreansvar.

Integration

I forbindelse med kommunens tværgående integrationsstrategi har Afdeling for sundhed leveret sundhedsfremmeaktiviteter i tilknytning til sprogcentrets indsats. Samarbejdet er stadig under udvikling og vil blive devalueret medio 2018.

I regi af Integrationsrådet har der hen over året været naturbaserede sundhedsfremmeevents for integrationsfamilier.

Kultur på recept

Satspuljen "Kultur på Recept" med det lokale projekt "Kulturstyrke" - rettet mod sygemeldte med angst, stres og depression - har kørt et år med knapt 70 deltagere. Indsatsen får i år meget fine evalueringer og samarbejdet med Jobcenter og kulturaktører går over al forventning. Projektets 2.

år skal bl.a. bruges til finjustering og udvikling af opfølgningstilbud for at sikre fastholdelse af de sociale og sundhedsmæssige gevinster.

Naturbaseret sundhedsfremme

Afdelingens naturvejleder har leveret sundhedsfremmende naturilbud og supervision til en lang række af kommunes målgrupper og virksomheder. Indenfor sundhedsområdet er det naturbaserede arbejde med kronikere og rygestop stadig meget efterspurgt og har sat kommunen på landkortet flere gange.

Vi har i 2017 ansøgt og opnået midler til udvikling af naturbaseret vedligeholdelsestræning i samarbejde med Pleje- og Omsorg og civile aktører, ligesom der under satsningen Sund i naturen, som kommunen i 2017 blev udvalgt til at deltage i, vil blive dokumenteret effekter af naturmetoder i anvendt overfor nye målgrupper som krigsveteraner og udsatte unge.

Kampagner, strategiske samarbejder mv.

Afdeling for Sundhed har sammen med CFR stået for to alkoholkampagner i 2017 og lagt kræfter i at understøtte virksomhedernes arbejde med evidens, dokumentation, evaluering, tværfaglig koordinering, kommunikation og brugerundersøgelser. Afdelingen har bidraget til det tværgående projekt "Vandugen", og til understøttelse af en række frivilligaktiviteter, herunder afholdelse af den indtil dato mest vellykkede "Frivillig Fredag".

Afdelingen har leveret sparring til KL og Sundhedsstyrelsen og deltaget i udviklingen af det nationale program for telemedicin til KOL-patienter. Herudover har afdelingen været inddraget på styre- og arbejdsgruppeniveau i planlægningen af Region Sjællands kommende Steno diabetest center, med særligt fokus på social ulighed i sundhed. Afdelingen har lokalt faciliteret Sundhedsprofil 2017 (udkommer primo 2018) og har fortsat samarbejdet med forskere fra Center for Sund Aldring på Københavns Universitet (projekter afrapporteres i 2018).

Træning og Rehabilitering

Tæt på dig

Vi har, sammen med Guldborgsund og Lolland kommuner og Nykøbing F Sygehus, deltaget i projektet "Tæt på dig" med henblik på at hjemtage hele den nonfarmakologiske rehabilitering af borgere med hjertesygdom, diabetes og KOL.

Vi har i løbet af 2017 implementeret den fulde rehabilitering på hjerteområdet med øget rekruttering, høj brugertilfredshed, langt mindre frafald og øget regional anerkendelse af vores sundhedsfaglige kompetenceniveau. Der afvikles kontinuerligt hjertesko i både Vordingborg og Stege, og der er gjort klar til samme proces med henholdsvis diabetes og KOL i 2018.

Geriatriteam og projektet "Skrøbelige ældre"

Vores ambition om styrket indsats i forhold til den ældre borger har bl.a. betydet, at vi har etableret et såkaldt "geri-team", som i praksis er fordelt på alle 3 sundhedscentre.

Der har været fokus på kompetence- og metodeudvikling og ikke mindst stærke samarbejdsflader til især rehabiliteringsteam og aktivitetscentre i Pleje og Omsorg.

Teamet har deltaget i satspuljeprojektet "Skrøbelige ældre" sammen med Guldborgsund og Lolland Kommuner og Nykøbing F Sygehus med henblik på i fællesskab at tilbyde skrøbelige ældre en geriatrisk helhedsvurdering. Disse vurderinger er foretaget i et vellykket samarbejde mellem Vordingborg Kommune og Geriatrisk Afdeling på Nykøbing Sygehus, med ugentlige videokonferencer om det centrale omdrejningspunkt.

Projekt Ventetid

Med afsæt i puljemidler, vi har fået til nedbringelse af ventetid til genoptræning efter sygehuskontakt, har vi arbejdet med at opnå endnu mere effektive arbejdsgange. Dette bl.a. ved at mindske administrationstid og i langt højere grad kunne udnytte og anvende mulighederne i vores IT-system. Vi er arbejder stadig med dette område, og har skærpet fokus på borgerens vej gennem "systemet" - set fra et borgerens eget perspektiv.

Opsporingsdag

Træning og Rehabilitering har i efteråret 2017 afholdt en Test og Tjek-dag i Stege, hvor

- 110 borgere mødte op.
- 72 fik foretaget en vejledende lungefunktionsmåling, hvoraf 12 havde tegn på KOL.
- 62 blev screenet i forhold til diabetes type 2, hvoraf ingen direkte vist tegn på diabetes. Dog blev flere anbefalet at tale med egen læge om risikofaktorer i forhold til at udvikle diabetes type 2.
- 17 borgere blev anbefalet at søge egen læge med henblik på yderligere udredning i forhold til forkalkning i øjnene.

Integrationsarbejdet

Med ansæt i ambitionen om at 90 % af nytillkomne flygtninge, familiesammenførte og indvandrere tager imod den generelle helbredserklæring, men også afsæt i vores erfaringer for at nogle indvandrere med livsstilssygdomme ikke umiddelbart profiterer af vores patientskoleforløb, har vi intensiveret vores samarbejde med Jobcenteret.

Vi har afprøvet en model hvor Træning og Rehabilitering

- med afsæt i en afklarende sundhedssamtale afdækker behovet for en generel helbredserklæring
- har afviklet "forskolet" før deltagelse på henholdsvis KOL- og diabeteskole med deltagelse af tolk, hvor formålet var, at de deltagere der ikke taler dansk efterfølgende kan deltage på vores eksisterende skoler (også i et integrationsperspektiv)

Inkontinens

Inkontinens er, bl.a. i forbindelse med visse kræftsygdomme, et tabubelagt problem, som ofte overses. Det er en tilstand, som er med til at besværliggøre opretholdelsen af et normal liv.

Træning og Rehabilitering har derfor haft særlig fokus på dette område. Vi har tilbudt undervisning om inkontinens og individuelle undersøgelser, vejledning og træning med fokus på inkontinens til mennesker der er ramt af en kronisk lidelse. Indsatsen er blevet varetaget af en fysioterapeut med specialuddannelse indenfor inkontinens.

Sing-a-lunge

Vi har deltaget i et Ph.d. projekt med fokus på sangtræning til borgere med KOL, hvor formålet er at undersøge effekten af sangtræning i forhold til traditionel fysisk træning. Det betyder, at vi indtil videre har afviklet én KOL-skole, hvor deltagerne er blevet tilbudt sang i stedet for fysisk træning. 10 kommuner i Danmark deltager. Resultaterne forventes at foreligge i 2020.

Digitalt understøttet træning

Vi har deltaget i projektet Digitalt Understøttet Træning, som er igangsat af Velfærdsinnovation Sjælland (VIS). Træning og Rehabilitering har valgt, at projektet i første omgang er rettet mod borgere med henholdsvis kræft eller hjerte/kar sygdomme, som tilbydes personligt udarbejdede og målrettede hjemmetræningsprogrammer som et supplement til træning på sundhedscentrene. Programmerne leveres via appen i vores træningsprogram Exorlive.

Center for Rusmidler

Huset Ørslev

Center for Rusmidler har i 2017 færdiggjort en omfattende istandsættelse af Huset Ørslev (dag- og efterbehandling med botilbud) samt implementeret ny metodisk tilgang med mere fokus på rehabilitering og udslusning. Målet har været en effektivisering af tilbuddet - også med henblik på salg af pladser til omkringliggende kommuner.

Samarbejdet om borgere med misbrug og psykisk sygdom

Der er arbejdet målrettet med iværksættelse af koordinerende indsatsplaner - et nyt redskab til at koordinere samarbejde mellem psykiatri og kommuner om de dobbeltbelastede borgere. Et allerede etableret samarbejdsforum mellem Socialpsykiatrien og Center for Rusmidler er udvidet til også at omfatte Jobcentret og den regionale psykiatri.

Fra ultimo 2017 og til og med 2018 er 2 regionale projektmedarbejdere, der er skal sikre fuld implementering af den koordinerende indsatsplan i hele regionen, forankret i Center for Rusmidler, Vordingborg Kommune.

Familieperspektivet

Satspuljeprojektet vedrørende alkoholramte familier er blevet afsluttet med øgede kompetencer blandt sundheds- og socialfaglige medarbejdere til at handle på bekymringer om alkoholmisbrug og børn i klemme. Samtidig er der, sammen med Afdeling for Børn, Familie og Dagtilbud, arbejdet på at højne kvaliteten i børnesager ved fremskudt, fælles børnesagsbehandling hver 14. dag i Center for Rusmidler.

Unge

Forebyggelses- og opsporingsarbejdet blandt unge har udviklet sig, og centeret har oplevet et stigende pres på selve behandlingsdelen. I foråret blev der etableret en fremskudt, anonym rådgivning på Vordingborg Uddannelsescenter i samarbejde med Jobcentret, og alle skoler har fået tilbud om oplæg ved forældremøder på 7. årgang med henblik på en snak om ansvar og opmærksomhedspunkter.

Ungemedarbejderne deltog på folkemødet Møn sammen med Sundhedsplejen, og havde dialog om rusmidler med mere end 50 unge. Herudover er der holdt koordinerende møder med ungdomsudannelser, SSP og udskolinger for at optimere samarbejdet og gøde jorden for 3. runde af nøglepersonuddannelsen (2 dages kompetenceudvikling af pædagogisk frontpersonale m.fl.), som afholdes primo 2018.

Gruppebehandlingen er blevet udviklet med bl.a. et integreret fitnesstilbud, som både virker abstinensforebyggende, giver selvværd og skaber netværk.

Effektiv visitation, behandling og kvalitetssikring

Der er etableret en central visitationsfunktion for at effektivisere behandlingsforløbene på centret og sikre, at lovgivningen efterleves. Ved den indledende visitation afdækkes borgernes ønske om behandling, og gennem systematisk, social udredning screenes borgeren for de problematikker, der ligger bag afhængigheden. Dermed sættes der rigtigt ind fra start.

Der har været fortsat fokus på øget gruppebehandling samt effektivisering af forløb i centret for at imødekomme et stigende antal borgere. Der har været fokus på evidens, opfølgning og optimering af behandlingsindsatser.

Den internationalt validerede metode FIT - Feedback Informed Treatment - er implementeret i hele virksomheden som et afgørende forbedringsværktøj. FIT giver tidstro data om, hvorvidt borgeren profiterer af behandlingen eller om ydelsen skal ændres. Dette giver mulighed for kortere og mere succesfulde behandlingsforløb.

Tandplejen

Øget forebyggelse

I 2017 har Tandplejen fortsat arbejdet med nedbringelse af tandlægeangst hos børn og unge (og forældre). Der arbejdes med dette på flere planer - kommunikativt i hverdagen, gennem sjove events, sociale medier mv.

Herudover har Tandplejen udvidet tilbuddet om superviseret tandbørstning til de børn og unge, som ikke kan nås med det basale tilbud. To klinikassistenter har erhvervet særlige sundhedspædagogiske kompetencer til opgaven, og tandlægerne står for henvisning.

Tandplejen har leveret tandforebyggende konsulentbistand i de dagtilbud og skoler, der har efterspurgt ydelsen samt i familiehuset i Kalvehave, og har fast deltaget i Sundhedsplejens initiativ "Sundhed for dig" i kommunens 1. klasser. Tandplejen har også bidraget med undervisning i forældrekurset "Familier på vej" og i gruppen af unge mødre. Også her i samarbejde med Sundhedsplejen. Der har også været aktiviteter målrettet integrationsfamilier.

Omsorgstandpleje

Med afsæt i Sundhedsstyrelsens seneste anbefalinger for omsorgstandpleje er der igangsat et udviklingsprojekt med Pleje- og Omsorg på dette særlige område. Bl.a. er et nyt forebyggelsesprojekt på 2 ældrecentre er planlagt med start primo 2018.

Kvalitetssikring

Der er i 2017 designet en brugerundersøgelse rettet mod børn og forældre, der gennemføres primo 2018.

Der er blevet arbejdet med de nationale kliniske retningslinjer, herunder delegationspapirer og vejledninger, så virksomheden kan være sikker på at leve op til kravene i det nye, risikobaserede tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed.

Rekruttering/fastholdelse

Der er udarbejdet nyt introduktionsmateriale til nye ansatte, og der er blevet udnævnt to mentorer – en for tandlægerne og en for klinikassistenterne - der skal følge de nyansatte og sammen med ledelsen og de øvrige medarbejdere skabe et attraktivt miljø for de unge medarbejdere, såvel fagligt som personligt.

Sundhedsplejen

Amning

Amning er en af de vigtige faktorer for en sund start i livet, og Sundhedsstyrelsen anbefaler fuld amning i 4 måneder. Sundhedsplejen har i 2017 og 2018 særligt fokus på at fremme ammefrekvensen i Vordingborg Kommune. I første halvår af 2017 er en sundhedsplejerske blevet specialuddannet med henblik på at sikre højest mulig faglighed og evidens i ammevejledningen. Udover ekstra hjemmebesøg tilbydes familier med særligt behov ammekonsultationer, og der er mulighed for lån af brystpumper til familier, der ikke selv har midler til leje af apparaturet.

Astma

Sundhedsstyrelsen udsendte ultimo 2016 "Undersøgellesprogram for astma hos børn og unge". Formålet er at sikre en mere målrettet opsporing, udredning og opfølgning af astma hos børn og unge. Sundhedsplejen har i 2017 integreret den spørgeguide, programmet anbefaler. Det betyder at samtlige børn, der undersøges af skolesundhedsplejerskerne, bliver vurderet, hvorefter der følges op og henvises til praktiserende læge ved behov.

Der tilbydes ligeledes råd og vejledning om astma til personalet i Dagtilbud og Skoler.

Sårbare familier

Sundhedsplejen har siden marts 2017 anvendt ADBB metoden (Alarm Distress Baby Scale), en screeningsmetode til vurdering og opsporing af tegn på social tilbagetrækning hos børn i alderen 2 måneder til 2 år. Metoden medvirker til endnu tidligere indsats, gennem opsporing af u hensigtsmæssig udvikling og dårlig trivsel. Screeningen betyder, at familierne får en målrettet vejledning til styrkelse af samspil og samvær med barnet. Også i samarbejdet med børnesagsbehandlere er metoden i spil, fordi den kan anvendes til at kvalificere indsatsen for sårbare børn.

Gruppebaseret tilbud 1. klasse

Sundhedsplejen laver individuelle helbredsundersøgelser i 0. klasse. Men på 1. klassetrin er tilbudet ændret. I stedet for en individuel kontakt til alle børn og deres forældre tilbydes alle klasser i samarbejde med Tandplejen en sundhedspædagogisk aktivitet "Sundhed for dig". Børn med behov

for individuel kontakt med sundhedsplejersken tilbydes fortsat konsultation sammen med deres forældre. Det gælder bl.a. børn med overvægt eller trivselsproblematikker.

Overvægt

Sundhedsplejen har i 2017 udviklet kompetencer indenfor Holbæk Sygehus' særlige metode til behandling af overvægt hos børn. De nye kompetencer sættes i spil primo 2018 i et nyt behandlingstilbud målrettet overvægtige børn og deres familier.

Integration

Sundhedsplejen møder et stort antal integrationsfamilier med mange sundhedsmæssige udfordringer og manglede netværk. Siden januar 2017 er gravide og nybagte mødre med anden etnisk baggrund, blevet tilbudt deltagelse i Multietnisk mor/barn cafe. Et tilbud der bygger på en flerfaglig indsats og hvor formålet er at styrke integrationen og fremme sundheden for børn og forældre. Sundhedsplejen har siden april 2017 deltaget i det landsdækkende projekt "Sundhedsplejersker styrker integrationen", projektet kører til 2020. Der tilbydes i den forbindelse hjemmebesøg til flygtningefamilier med børn under 6 år, som er kommet til Vordingborg Kommune efter 2014. Hver familie kan få op til 4-5 ekstra hjemmebesøg ("pakker"), hvor indholdet er målrettet de enkelte familiernes behov for sundhedsfaglig vejledning.

4.6 TEKNIK- OG MILJØUDVALG

Politikområde: Trafik, Park og Havne

Beløb i mio. kr.	2015	2016	2017
Oprindeligt budget	71,2	79,6	79,8
Korrigeret budget	75,3	64,4	84,1
Regnskab	74,2	62,7	80,7
Afvigelse fra korrigeret budget	-1,1	-1,7	-3,4

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Politikområde: Vej, Park og Havneservice

Beløb i mio. kr.	2015	2016	2017
Oprindeligt budget	32,6	30,5	30,0
Korrigeret budget	31,7	33,4	31,7
Regnskab	28,7	31,7	32,0
Afvigelse fra korrigeret budget	-3,0	-1,7	0,3

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Politikområde: Byg, Land og Miljø

Beløb i mio. kr.	2015	2016	2017
Oprindeligt budget	4,6	5,0	2,8
Korrigeret budget	6,8	6,6	6,9
Regnskab	4,6	5,2	1,1
Afvigelse fra korrigeret budget	-2,2	-1,4	-5,8

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Politikområde: Byfornyelse

Beløb i mio. kr.	2015	2016	2017
Oprindeligt budget	1,8	2,0	2,0
Korrigeret budget	1,6	1,8	2,2
Regnskab	1,5	1,6	1,4
Afvigelse fra korrigeret budget	-0,1	-0,2	-0,8

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Politikområde: Ejendomscenter

Beløb i mio. kr.	2015	2016	2017
Oprindeligt budget	0,5	0,6	57,8
Korrigeret budget	1,7	60,1	58,9
Regnskab	0,7	58,8	57,8
Afvigelse fra korrigeret budget	-1,0	-1,3	-1,1

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2017

Regnskabet for 2017 udviser et samlet mindreforbrug/overskud på i alt 10,8 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Det samlede mindreforbrug fordeler sig med et overskud på budgetramme 1 fordelt med et mindreforbrug på 2,2 mio. kr. på Trafik, Park og Havne, 2,3 mio. kr. på Byg, Land og Miljø og 0,8 mio. kr. på Byfornyelse, samt 1,1 mio. kr. på Ejendomscenter. Omvendt er der et merforbrug på 0,3 mio. kr. på Vej, Park og Havneservice. På budgetramme 2 er der et mindreforbrug på Trafik, Park og Havne, vintertjenesten på i alt 1,2 mio. kr.

På det brugerfinansierede område ses et mindreforbrug/overskud på 3,5 mio. kr.

Trafik, Park og Havne samt Vej-, Park- og Havneservice fusionerede pr. 1. september 2017 til én ny organisation med navnet Trafik, Park og Havne. Samtidig med fusionen gik man væk fra BUM-modellen (bestiller-udfører-modtager) og arbejder i dag med helhedsorienterede løsninger og drift.

Årsberetningen er fortsat opdelt på de to gamle afdelinger for at afslutte et fuldt årsregnskab i de tidligere afdelinger. Fra 2018 rapporteres der for én samlet afdeling.

Trafik, Park og Havne

Året endte med et mindreforbrug, som hovedsageligt skyldes tilbageholdenhed på asfaltudlægning kombineret med gunstige oliepriser, der smitter af på asfaltprisen. Kommunalbestyrelsen bevilligede 3 mio. kr. til kollektiv trafik/de offentlige buslinjer, som betød, at Kørselskontorets totale faktiske forbrug holdt sig indenfor korrigeret budget.

Vinteren har været mild i 2017, hvorfor der er et mindreforbrug på dette område.

I 2017 har der været store anlægsprojekter på havne og veje samt involvering i store planlægningsprojekter, især udviklingen af Vordingborg Havn fyldte en stor del. Istandsættelse af broer og toiletter har ligeledes været i fokus i 2017.

Vejbelysningen i Vordingborg Kommune blev også i 2017 fornyet i stort omfang. Dette vil på kort sigt give besparelser på belysningen og driften af denne. Desuden er arbejdet med overdragelsen af belysningen på privatfællesveje for alvor gået i gang, og de første veje er overdraget til borgerne.

Færgen IDA har haft et godt år trods en våd sommer, hvor billetindtægterne oversteg det budgettede samtidig med, at der ikke opstod uforudsete omkostninger til driften.

Lystbådehavnene har, modsat færgen IDA, kunnet mærke den våde sommer. Havnene har haft lidt færre gæstesejlere end i 2016 samtidig med, at nogle af havnene har haft et fald i antal fastliggere. Havne har haft forhøjede personaleomkostninger i 2017 pga. omrokeringer og påbegyndt generati-onsskifte. Samlet set giver dette havne et merforbrug i 2017.

Vej, Park og Havneservice

Vej-, Park- og Havneservice er kommet ud af 2017 med et lille merforbrug.

Merforbruget har baggrund i flere faktorer:

- Større uforudset renovering af baderum i Stadionhuset 1. kvartal 2017
- Øgede driftsomkostninger på eksempelvis boldbaner pga. en våd sommer
- Uforudset stor reparation af springvandet "Skibet", Præstø
- Gentagne indbrud i 2. kvartal 2017 med efterfølgende opdatering af vagtværn og alarmer

- OHSAS 18001 arbejdsmiljøcertificering med udgifter til auditor samt opgradering af sikkerhedsudstyr mv.
- Færre indtægter end budgetteret fra vintertjeneste og ad hoc opgaver for andre afdelinger

OHSAS 18001 certificering forventes at blive støttet af AT-midler på kr. 175 t. Disse midler vil først optræde i 2018-regnskabet.

På vejvedligeholdelse har der i 2017 været fokus på afvanding. Derfor er der brugt flere midler på kantsikring af vejrabatter og vedligehold af brønde end normalt. Omvendt har der været et mindreforbrug på belægninger.

Byg, Land og Miljø

Der er et samlet overskud på driften i Byg, Land og Miljø i 2017.

På vandløbsområdet er der et mindreforbrug på 1,2 mio. kr. i 2017. Et større planlagt projekt vedr. Helhedsplan for Mern Å er således blevet udskudt til 2018. Dertil kommer 0,3 mio. kr. vedr. regulativrevision, der ligeledes påregnes overført til 2018. Det resterende mindreforbrug skyldes, at der ikke har været behov for at udføre mindre vedligeholdelsesprojekter som forudsat i budgettet.

På det brugerfinansierede område, jordhåndtering, skyldes mindreforbruget på 1,9 mio. kr., at det ikke har været muligt at gennemføre alle de planlagte aktiviteter/investeringer, herunder etablering af jordbank i Barmosen, som først igangsættes i januar 2018. Derfor søges mindreforbruget overført til 2018.

Byfornyelse

Der har været et mindreforbrug på 0,8 mio. kr., hvilket først og fremmest skyldes at projektet ”attraktive byggegrunde”, som er et delprojekt vedr. tilskud til nedrivning af utidssvarende boliger i attraktivt beliggende boligområder endnu ikke er blevet igangsat.

Ejendomscenter

Det blev med vedtagelse af budget 2017 politisk besluttet, at snitflader mellem Ejendomscenterfunktionen og Vej-, Park- og Havnesevice skulle optimeres, hvilket krævede yderligere og fornyede overvejelser i forbindelse med implementeringen af Ejendomscenterfunktionen. Nye snitflader mellem Ejendomscenteret og Vej-, Park- og Havnesevice trådte i kraft 1. april 2017 og krævede en stor mængde personaleresurser at implementere, herunder budgetflytninger og ikke mindst flytning af personaleresurser mellem de to afdelinger. Der blev i efteråret 2017 evalueret mellem Ejendomscenteret og Vej-, Park- og Havnesevice og der udestår en endelig evaluering med de berørte virksomheder og deres oplevelse af snitfladeændringer.

Hvad nåede vi i 2017

Trafik, Park og Havne

I 2017 er der arbejdet på en række trafikale udfordringer, og et af projekterne har omhandlet en modulvognsrute til Stege. Der er samtidig arbejdet på trafiksikkerhedsmæssige forbedringer og en kritisk gennemgang af udfordringerne for de handicappede, især mht. tilgængelighed til butikker.

Broarbejder langs jernbanen har udfordret de offentlige busruter og skolebusruterne. Der er fundet løsninger, som ikke giver meromkostninger. Udgifter til skolebuskørsel er reduceret med 0,3 mio. kr. i forhold til 2016, grundet kombineret anvendelse af busser fra de to kommunale kontrakter med Fladså (skolebusser) og DNT (visiteret kørsel). 2017 har fortsat givet faldende udgifter til visiteret kørsel grundet bedre udnyttelse af vognene. Samtidig har Trafik, Park og Havne i 2017 etableret delebilsordning på Jungshoved, som ikke giver meromkostninger til flextur.

Banedanmark er i 2017, i Vordingborg kommune, startet op på deres broprojekter og øvrige anlægsarbejder til opgraderingen af jernbanen fra Ringsted til Femern. I den forbindelse har der været tæt samarbejde omkring medfinansieringsaftalerne og dialog med borgerne mv. Desuden er skabt plads og klargjort til den nye vej ind til Vordingborg fra vest.

Afdelingens indflydelse på Vordingborg Havn viser igen sit værd, idet havnen er i gang med en voldsom udbygning og med en stor tilgang af kunder. Udbygningen har skabt fundamentet for, at Vordingborg Havn nu mangler den sidste underskrift for at blive anlægshavn for bygning af Storstrømsbroen.

Lystbådehavnene lancerede i 2017 nye tiltag såsom et samarbejde med Boatflex og satte Tønden, der er en lille hytte på en tømmerflåde, i drift. Samtidig er 1. del af nyt wifi på havnene installeret, så fastligere og gæster fremover får et bedre netværk, når de besøger havnene. Sidste del af installationen færdiggøres lige inden sæsonstart i foråret 2018.

Vej, Park og Havneservice

Vej-, Park- og Havneservice overtog pr. 1. april 2017 driften af udearealerne på alle skoler, SFO'er, dagtilbud og familiecentre. Fokus har været på at drifte områderne indenfor den økonomiske ramme og finde nye løsninger, maskinelt og logistisk, for at høste stordriftsfordele på området.

2017 bød på den vådeste sommer siden 2011 og det vådeste efterår i 33 år. Vandet har givet udfordringer i den grønne drift, hvor ukrudt og græs har haft ekstremt gode vækstbetingelser og det derfor har været svært at overholde kvalitetsbeskrivelserne på området. Vandet har også givet udfordringer på vejområdet, hvor der har været stort fokus på at sikre afvandingssystemer ved rettidig brøndsugning, spuling af ledninger og reovering af anlæg. På Nyord påbegyndtes en reovering af kloakstrenge i efteråret og arbejdet fortsættes i 2018.

Internt har fokus været på at opnå en OHSAS 18001 certificering indenfor arbejdsmiljøledelse. Processen har krævet investeringer i tekniske hjælpemidler, fokus på korrekte arbejdsmetoder, rettidig vedligeholdelse og eftersyn af maskiner, installationer mv. samt efteruddannelse af medarbejdere med fokus på et sundt og godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø. Certificeringen blev opnået i december 2017.

Byg, Land og Miljø

Samling af al behandling af bygge-, natur- og miljøtilladelser i én afdeling har givet en unik mulighed for at foretage en hurtig og optimal koordinering af borgernes og erhvervslivets bygge- og anlægsprojekter. Dette skal bl.a. ses i lyset af de statslige servicemål for kommunernes sagsbehandling som blev indført i 2016.

I forlængelse heraf har fokus været på at forbedre anvendelsen af digitale redskaber til at styre og koordinere myndighedsbehandlingen internt og eksternt i forhold til borgere og virksomheder. På erhvervsområdet er der satset på løbende at koordinere myndighedstilladelserne for hele teknik- og

miljøområdet i en tværgående erhvervs task force, der mødes en gang om ugen. Dertil kommer, at der er indkøbt et nyt digitalt høringsystem, der skal strømline de interne høringsprocesser og forbedre koordineringen af myndighedsbehandlingen.

I forhold til borgerne vedtog Teknik- og Miljøudvalget i juni 2017 en buket initiativer, der skal fremme digitaliseringen af borgerbetjeningen. Initiativerne omfattede on-line hjælp til digitale ansøgninger, mulighed for tidsbestilling til forhåndsdialog og offentlig adgang via internettet til bygge- og miljøsager på de enkelte ejendomme.

Der er udført vandløbsvedligeholdelse på de offentlige vandløb herunder grødeskæring, tømning af sandfang og fjernelse af opståede spærringer bl.a. stormvæltede træer. Der er gennemført en række indsatser i relation til afvandingsproblemer knyttet til dræn.

Naturindsatsen har omfattet etablering af nye tiltag og pleje af eksisterende naturområder. Der er i 2017 igangsat 8 nye naturgenopretningsprojekter, bekæmpelsen af den invasive art kæmpebjørneklo på de kommunale arealer er fortsat, og på de private arealer er udstedelsen af påbud om bekæmpelse af kæmpebjørneklo blevet intensiveret. Rynket rose, der er en anden invasiv art, er bekæmpet på en række lokaliteter. Der er sket en løbende naturpleje på kommunale naturarealer, herunder bl.a. Jordbassinene, Trellemarken og Vintersbølle Overdrev. Plejen omfatter tilsyn med græsningsdyr, slåning af uønsket opvækst, hegnsvedligeholdelse mv.

Naturformidlingsindsatsen har i 2017 omfattet 40 ture/arrangementer. Denne noget reducerede aktivitet skyldes vakante perioder i f.m. en genbesættelse af naturvejlederstillingen. Med ansættelsen af en ny naturvejleder i december 2017 påregnes aktiviteten at blive genoptaget med fuld styrke i nær koordination med aktiviteterne i regi af Biosfære Møn.

Aktiviteterne på jordforureningsområdet har været præget af store jordflytningsarbejder i f.m. renoveringen og opgraderingen af jernbanen som forberedelse til hurtigtog.

På affaldsområdet er en stor del af ressourcerne blevet anvendt til at forberede indførelsen af et indsamlingssystem med 7 materialer i 4 nye affaldsfraktioner hos husstandene i 2018.

På landbrugs- og virksomhedsområdet blev der udført i alt 205 tilsyn, hvilket er i overensstemmelse med kommunens tilsynsplan. Der blev udarbejdet i alt 13 miljøgodkendelser.

Arbejdet med lovliggørelse af byggeri, der er opført uden tilladelse, har været væsentligt mere omfattende end forudset. I forbindelse med den såkaldte "frit lejde-periode" - de sidste tre måneder af 2013 - indkom der således knapt 2.700 ansøgninger om lovliggørelse af allerede opførte bygninger. P.t. rester der knap 1.000 lovliggørelsessager. I løbet af 2017 blev "frit lejde projektet" derfor forlænget i yderligere to år til udgangen af 2019. Samtidigt fastansattes en medarbejder til at klare de løbende indkommende lovliggørelsessager, der særligt aktualiseres ved salg af ejendomme og konvertering af ejendoms lån.

Med hensyn til byggesagsbehandlingstiden blev der for første gang i 2017 offentliggjort en statistik over kommunernes performance i f.t. de statslige servicemål. Statistikken viste, at Vordingborg Kommune generelt lå i midten af feltet og betydeligt bedre end gennemsnittet når det gjaldt behandlingen af erhvervsager.

Byfornyelse:

Der har i 2017 været en række sager med kondemnering af lejeboliger der bliver ramt af skimmelsvamp, herunder omkostninger til genhusning, rensning af møbler og tøj, m.m.

Ejendomscenter:

Ud over fortsat igangværende anlægsaktiviteter i 2017, tilstræbes det ved bygningsvedligeholdelsesarbejder, ude som inde i bygningerne, til stadighed, at opnå synergi med andre vedtagne anlæg og anlægspuljen til energibesparende foranstaltninger, for på denne måde at opnå fuld effekt af de samlede økonomiske investeringer i kommunens bygningsmasse.

Prioritering af midlerne tager udgangspunkt i vedligeholdelsesregistreringer af de kommunale bygninger, som blev igangsat tilbage i 2008. Der foretages løbende bygningsyn for til stadighed at have overblik over kommende vedligeholdelsesarbejder, og dermed opdatere bygningernes vedligeholdelsesstand. Bygningsvedligehold, energistyring og økonomi, herunder prioritering af arbejder, styres i kommunens digitale vedligeholdelsesdatabase. Der er samtidig fokus på ikke at foretage investeringer i ejendomme, der forventes ikke fortsat at skulle anvendes i kommunalt regi.

Idet budget til bygningsvedligehold blev reduceret i 2017 med 3,0 mio. kr. er det primært, mindre facade- og tagrenoveringer, vinduesudskiftninger, daglig almindelig vedligehold og akut- og forebyggende bygningsgenopretning, der har præget bygningsvedligeholdelsesindsatsen i 2017. Det har således ikke været muligt at gennemføre større planlagte tagrenoveringer indenfor den afsatte ramme til bygningsvedligehold. Endvidere har der været sat fokus på optimering af tekniske installationsanlæg set i sammenhæng med energibesparende foranstaltninger.

Der er i 2017 investeret i energibesparende tiltag, for ca. 7,5 mio. kr., i kommunens ejendomme med en samlet besparelse på ca. 0,6 mio. kr. i energibudgettet til følge. De gennemførte tiltag er beregnet til at udløse en årlig tilbagevendende CO₂ besparelse på cirka 75 ton. Der er, i 2017, sat ekstra fokus på, etablering af nye belysningsanlæg, fortsat optimering af styringer og pumper, samt udfasning af olie- og gasfyrede anlæg til fordel for vedvarende energikilder som eksempelvis varmepumpeanlæg.

Ny energimærkning af kommunens bygninger, 125 ejendomme, igangsat i 2015 og blev afsluttet medio 2017. De nye energimærker er lovpligtige og forventes at udvise potentiale til yderligere energibesparetiltag således at kommunens energisparemål som virksomhed kan opnås.

På rengøringsområdet blev det, i efteråret 2017, besluttet at hjemtage rengøringen for delområde Vordingborg og ny rengøringsafdeling, placeret i Ejendomscenteret, starter op med virkning fra d. 1. april 2018.

4.7 BØRNE-, UNGE- OG FAMILIEUDVALG

Politikområde: Børn og Familie

Beløb i mio. kr.	2015	2016	2017
Oprindeligt budget	144,5	143,4	144,9
Korrigeret budget	147,6	138,3	151,6
Regnskab	156,1	151,9	151,4
Afvigelse fra korrigeret budget	8,5	13,6	-0,2

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2017

Regnskabet for 2017 udviser et mindreforbrug på 0,2 mio. kr. fordelt med et merforbrug på 1,1 mio. kr. på budgetramme 1 og et mindreforbrug på 1,3 mio. kr. på budgetramme 2.

Udgiftsniveauet i 2017 er på niveau med 2016, dog er der i 2017 sket et skift i tilhørsforholdet for PPR og Forebyggelse, så det pr. 1. juni 2017 overgik til politikområdet Skoler. Derfor er udgiftsniveauet i 2017 reelt set 4,7 mio. kr. højere end i 2016. Stigningen i udgiftsniveauet ses alene på anbringelserne, hvilket skyldes en stigning i antal helårsanbringelser på 6 ift. 2016. Antallet af helårsanbragte er 189,8 ultimo 2017.

Hvad nåede vi i 2017

De 13 pakker

Administrationen har i løbet af 2016-2017 udarbejdet 13 arbejdsplaner på Børne- og Familieområdet og Psykiatri- og Handicapområdet, der vil kunne bidrage til en tilpasning af udgiftsbehovet på områderne. De 13 arbejdsplaner har forskellig karakter, både hvad angår økonomisk virkning og tidshorisont for gevinstrealisering. Flere af planerne er indbyrdes afhængige, hvilket både betyder, at der ikke nødvendigvis kan vælges enkeltpakker til og fra, og at effekten af arbejdet med en af planerne har en afledt effekt på arbejdet med de øvrige planer. Fokus i arbejdet er generelt, at der på sigt bliver flere borgere, der selvstændigt kan håndtere mere og dermed klare sig med mindre og billigere støtte.

Next Step

I 2016 udarbejdede administrationen en samlet Børne- og Familieanalyse med fokus på at afdække, hvordan det generelle forebyggende arbejde kan styrkes gennem et tættere samspil mellem de forskellige fagpersoner (pædagoger, lærere, skoleledere, sagsbehandlere, psykologer og familiebehandlere). Fokus var også på at forankre indsatsene i dagtilbud og skoler, som er tættest på familierne i hverdagen.

Pr. 1. januar 2017 blev organiseringen af det specialiserede Børne- og Familieområde ændret, og myndighedsområdet blev tilpasset med inspiration fra Sverige og erfaringerne fra Herning Kommune. Initiativet blev i første omgang kaldt "fremskudt sagsbehandling", og fik efterfølgende den mere brede betegnelse "Next Step". Det skyldes, at initiativet primært handlede om at styrke det tætte samspil mellem de forskellige fagligheder med udgangspunkt i dagtilbud og skoler, som har

det tætte og nære samarbejde med børnene og familierne, og derfor har de bedste muligheder for at understøtte det enkelte barns trivsel og udvikling.

Fokus er nu at understøtte fælles løsninger med direkte udgangspunkt i det almene område via dagtilbud og skoler fremfor en opgaveløsning, der primært etableres i det mere specialiserede område. Befolkningssammensætningen i vores kommune kræver, at vi som kommune tager sådanne nye skridt for at skabe de helhedsorienterede handlinger, som kan skabe positive forandringer for børn og familier i udsatte positioner. Der er tillige en klar evidens for, at vi kan give mere lige muligheder i livet for alle, hvis vi for alvor lykkes med de flerfaglige og målrettede indsatser for denne gruppe. Desuden vil de mere ressourcestærke børn og deres familier ligeledes profitere af tiltag, som konkret er målrettet familier i udsatte positioner.

Der arbejdes hen mod, at "Next Step" bliver udviklet til en samlende "paraply" for alle indsatser, der er for alle børn og unge i Vordingborg Kommune i alderen 0 - 25 år, på tværs af Sundhed, Dagtilbud, Skole, Børn og Familie, Handicap og Psykiatri, Ungdommens Uddannelsesvejledning og Arbejdsmarked. Det vil give bedre muligheder for at koordinere indsatser, så de supplerer hinanden, skabe opmærksomhed på de perioder, hvor der er risiko for tab af viden om det enkelte barn og give den enkelte fagperson overblik over handlemuligheder og forventninger til deres arbejde.

Ungekoordineringsforum

For de unge, der har en sag i Børn og Familie; eksempelvis unge med funktionsnedsættelser, unge der er anbragt uden for hjemmet eller andre foranstaltninger, har vi etableret et styrket samarbejde mellem Børn og Familie, Arbejdsmarked, Psykiatri og Handicap og Ungdommens Uddannelsesvejledning, som har fokus på overgangen fra ung til voksen for disse borgere. Formålet er at sikre, at den unge opnår det højst opnåelige i forhold til uddannelse, beskæftigelse og selvstændighed i livet. Indsatsen til den unge er baseret på hjælp til selvhjælp og understøtter servicelovens formål. Planlægningen af overgangen fra ung til voksen sker allerede når den unge fylder 16 år, så overgangen bliver veltilrettelagt og sker over tid. Overgangen sker med udgangspunkt i og med tæt inddragelse af den unge og dennes forældre, og bliver tilrettelagt på baggrund af et tæt flerfagligt samarbejde mellem faggrupper og afdelinger. Indsatserne i overgangen skal være sammenhængende og koordinerede og skal tage hensyn til den unges uddannelse, bolig, forsørgelse og støttebehov.

Fra det 16. til det 23. år gennemgås alle disse unge systematisk i Ungekoordineringsforum. Det betyder, at der fra den unges 16. år er én koordineret handleplan, og Ungekoordineringsforum af-dækker behov og sparrer gensidigt om retningen i - og koordineringen af - indsatsen, men ikke selve indsatserne.

De første 1000 dage

Hos børn i udsatte positioner, der har - eller er i risiko for at udvikle - funktionsforstyrrelser, er tidlig hjælp lig med god hjælp, derfor har Vordingborg Kommune fokus på tidlig opsporing og indsats - så alle børn får gode muligheder for at udvikle sig og trives allerede fra fødslen. Vi værdsætter forældrenes ressourcer og indbyder til dialog og samarbejde om deres børns trivsel og læring, fra før børnene fødes, til de tager fat på voksenlivet. Forældrene er den vigtigste ressource i børnenes liv og har det primære ansvar for børnenes udvikling og trivsel. Tidlige indsatser betaler sig også ud fra en socioøkonomisk synsvinkel. Forskningen peger på at en økonomisk investering i human kapital i barnets tidlige år skaber mere værdi, end hvis det samme bliver investeret senere. Hvis barnet tidligt

har en høj andel af færdigheder vil det skabe en endnu højere andel senere - samtidig viser forskningen, at hvis barnet tidligt kommer bagud vil det være sværere at indhente det tabte selv med en god skolegang.

Formålet med forløbsprogrammet *De første 1000 dage* er at lave en standardiseret procedure for tidlig identificering af udsatte børn i Vordingborg Kommune, hvor det er tydeligt hvilke indsatser, der kan sættes i spil omkring barnet og familien. Det opnås ved at alle interessenter, der beskæftiger sig med børnefamilier i udsatte positioner, bliver opmærksomme på, om familien og barnet har behov for en tidlig indsats for at korrigere, forebygge eller stimulere barnets udvikling.

Administrationen forventer, at en styrkelse af det tidlige forebyggende arbejde på sigt vil betyde at færre børn vil være i så udsatte positioner, at de skal anbringes uden for hjemmet. Samtidig betyder en styrket tidlig indsats de første par år, at flere børn i udsatte positioner vil blive "opdaget", så der hurtigt kan iværksættes nødvendige indsatser. Samtidig vil det imidlertid også betyde, at det i en periode er nødvendigt at prioritere forebyggende tiltag, uden at det umiddelbart kan aflæses i en tilsvarende nedgang i anbringelsestallet, da effekterne af disse ændringer i indsatserne, først kan ses efter en årrække. Dermed vil der være stor sandsynlighed for, at der i en periode både skal bruges flere ressourcer på forebyggende tiltag og på et øget antallet anbringelser, da den ændrede organisering giver et større og hurtigere kendskab til børn, som har brug for særlige indsatser.

Politikområde: Dagtilbud

Beløb i mio. kr.	2015	2016	2017
Oprindeligt budget	142,8	137,9	136,6
Korrigeret budget	146,0	142,7	142,1
Regnskab	139,8	136,5	138,0
Afvigelse fra korrigeret budget	-6,2	-6,2	-4,1

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2017

Regnskabet på dagtilbudsområdet viser et mindreforbrug på 4,1 mio. kr. Det er udmøntet i et merforbrug på 0,2 mio. kr. der vedrører dagplejen, et mindreforbrug på hhv. 0,7 mio. kr. der vedrører de integrerede institutioner og 3,6 mio. kr. som vedrører den øvrige udvalgsramme.

Hvad nåede vi i 2017

Det politisk vedtagne Fælles Pædagogiske Grundlag er det fælles fundament for udviklingen og arbejdet på det kommunale dagtilbudsområde. Der arbejdes løbende med at udvikle kvaliteten af kommunens samlede dagtilbudsområde, og dokumentere effekterne af godt pædagogisk arbejde, som udvikler de enkelte børn. Det handler især om et struktureret og planlagt pædagogisk arbejde, så børnene har en genkendelig hverdag, hvor de føler sig trygge, trives og udvikler deres potentialer, og hvor de voksne er nærværende og positivt interagerer på de enkelte børns initiativer, så de føler sig set, hørt og mødt og herigennem udvikler sig. Kommunens nye Børne- og Ungepolitik, som blev vedtaget i 2017 er herudover et godt tværfagligt udgangspunkt for det fælles arbejde på hele børne- og ungeområdet, hvor fokus er, at de voksne omkring børnene skal sikre, at alle børn oplever at være en del af et inkluderende og forpligtende fællesskab.

Dagtilbudsområdet har generelt fokus på både at udvikle kvaliteten af det pædagogiske arbejde og udnytte ressourcerne effektivt, så børnene får det bedste afsæt videre i livet. Der er fokus på at styrke børns læring, sundhed og trivsel gennem en særlige opmærksomhed på de muligheder, barnet får i kommunens dagtilbud. Den løbende kvalitetsudvikling skal sikre et kommunalt dagtilbud:

- Der har gode fysiske rammer og børnemiljøer
- Der styrker børnenes sproglige udvikling som en af de vigtigste forudsætninger for, at barnet kan udnytte sine potentialer
- Der løbende udvikler de pædagogiske og ledelsesmæssige kompetencer og kvalifikationer
- Der prioriterer forældresamarbejdet og som et led i dette har fokus på struktur og dokumentation af det pædagogiske arbejde
- Der bruger digitale løsninger som pædagogisk redskab, hvor det giver mening.

Der er en høj prioritering af den løbende kompetenceudvikling af alle ledere og medarbejdere på det pædagogiske område, så det pædagogiske faglige niveau hele tiden løftes til gavn for børnene. Det er væsentligt, at børnene i dagtilbud hver dag møder engagerede voksne med en oprigtig interesse i at give det enkelte barn udviklingsmuligheder. Samtidig er det vigtigt at den daglige praksis tager udgangspunkt i at udnytte de fælles faciliteter og muligheder, der er i kommunen.

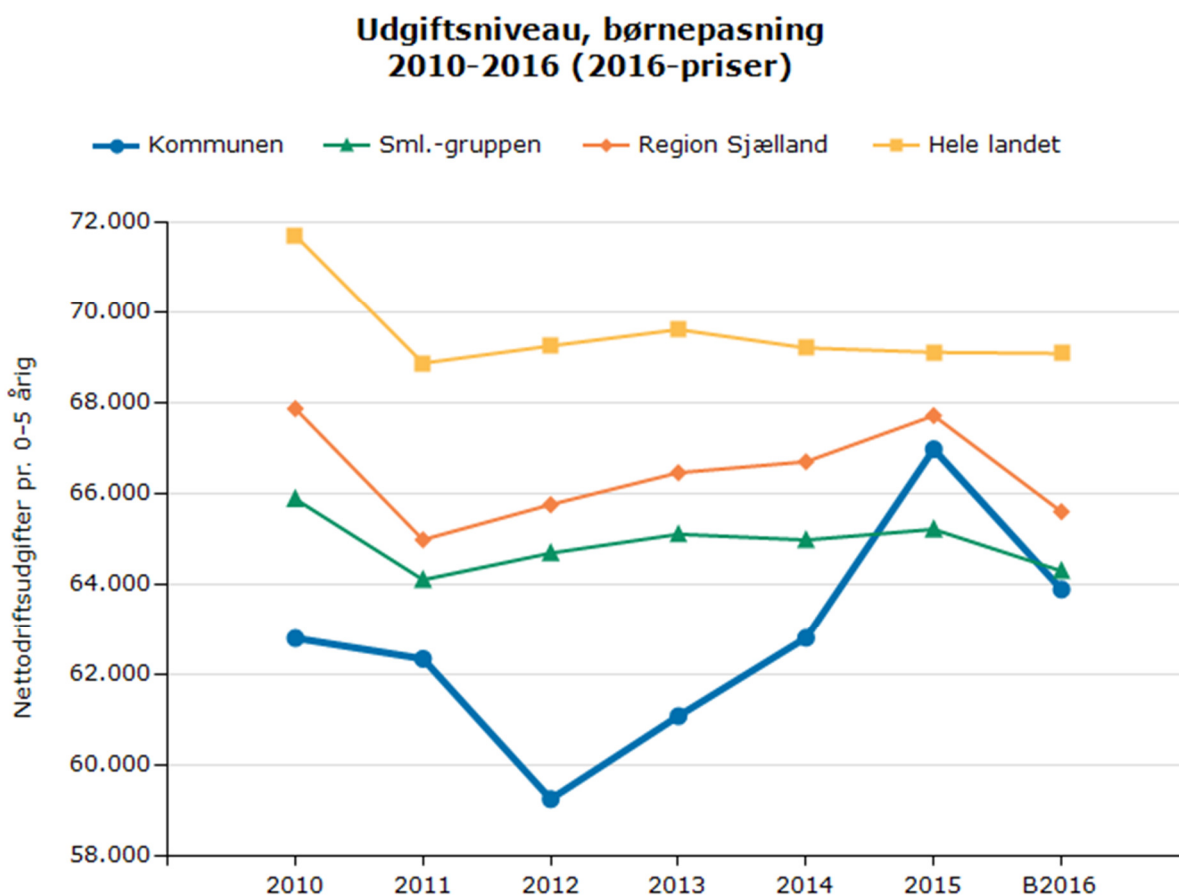
Dagtilbudsområdet har fokus på at skabe fleksibilitet for børnefamilierne, styrket forældresamarbejde og dokumentationen af de pædagogiske indsatser. Planlægning og forberedelse af det pædagogiske arbejde på både kort og langt sigt prioriteres, og der er opmærksomhed på nødvendige individuelle indsatser for det enkelte barn.

I 2018 er der på dagtilbudsområdet særlig fokus på at understøtte forældrene efter behov gennem konkret vejledning og lokal forankret vejledning med udgangspunkt i metoderne fra de 8 samspilstemaer og ICDP.

Børnepasning i alt kr. pr. 0-5 år	Vordingborg Kommune	Sammenligningskommune	Region Sjælland	Hele landet
Udgiftsniveau, indeks	92,5	93,1	95,0	100
Beregnet udgiftsbehov, indeks	96,4	96,5	98,7	100
Beregnet serviceniveau, indeks	95,9	96,4	96,4	100

Tabel - Kilde ECO nøgletal (budget 2016)

Udviklingen i udgiftsniveauet for børnepasning ses af nedenstående graf

Figur - Kilde ECO nøgletal (Regnskab og budget 2016)

Fokusområder for 2018

Det er væsentligt at der fortsat er fælles retning for udvikling af dagtilbudsområdet i Vordingborg Kommune, hvor kommunens dagtilbud løbende udvikler deres praksis til gavn for børnene.

Det er væsentligt, at det almene pædagogiske arbejde har fokus på det enkelte barn og gennem en struktureret praksis og moderne læringsmiljøer øger alle børns læringspotentiale og samtidig styrker indsatsen for børn i udsatte positioner.

I arbejdet med den fortsatte udvikling af dagtilbudsområdet er der en række særlige fokusfelter for perioden 2016-18. Fokusfelterne handler både om struktur og nødvendig faglig pædagogisk udvikling. De bygger alle oven på det "Fælles Pædagogiske Grundlag", som er det fælles udgangspunkt for arbejdet på hele Dagtilbudsområdet. Herudover vil området i 2018 have fokus på den nye dagtilbudslov, som forventes at træde i kraft 1. august 2018.

Der vil i 2018 være særligt fokus på det flerfaglige samarbejde og konkret i det pædagogiske arbejde i dagtilbud vil der være et fokuseret arbejde med tidlig opsporing og målrettet pædagogiske indsatser særligt i børnenes første 1000 dage.

Sproget er den største enkeltfaktor i forhold til at sikre et barns udvikling. Det fremgår af sprogscreeningen fra 2014 af alle 3 årige i kommunens dagtilbud, at 8 procent af de 3 årige havde brug for en særlig indsats, og 13 procent havde brug for en fokuseret indsats. På baggrund af disse resultater er der i 2015-2016 iværksat et særligt sprogprojekt i kommunen. Projektet har givet gode resultater og der er en målbar positive udvikling i gennemførte sprogtest hos alle 3- og 5-årige børn i kommunens dagtilbud. I 2017 vil de positive erfaringer fra sprogprojektet blive indarbejdet som en fast praksis i det pædagogiske arbejde i alle kommunale dagtilbud. I den forbindelse er der ligeledes en øget bevidsthed om betydningen af medarbejdernes og ledernes adfærd i forhold til at styrke børns læring.

Overgange mellem dagtilbud og skole er væsentligt for børnenes trivsel i skolen og de resultater de efterfølgende opnår. Daginstitutionerne arbejder sammen med skolerne om at udvikle børnenes tryghed og systematikken i det fælles overgangsarbejde. Det er væsentligt, at færre børn får udskudt deres skolestart og børnene er trygge og velforberejede på overgangen. Det betyder, at børnene i dagtilbuddene skal have en viden og færdigheder, som skolen efterfølgende anvender og bygger videre på. Der er udarbejdet et fælles årshjul mellem dagtilbud og skole, der beskriver de fælles procedurer og aktiviteter for alle kommende skolebørn. Dette årshjul skal evalueres og udvikles i skoleåret 2016/17.

Forældresamarbejdet og den gensidige dialog skal løbende styrkes, så forældrene føler sig involverede i barnets dagtilbud og herigennem skaber en øget sammenhæng mellem barnets hverdag i hjemmet og i dagtilbuddet. Formålet er at styrke samarbejdet til gavn for barnets udvikling. Her er det vigtigt at forældrene får en øget indsigt i livet i dagtilbuddet, i børnenes fællesskaber og fælles aktiviteter, så de ved hvordan de kan bidrage. De voksne, der er omkring børnene, ser børnene i vidt forskellige situationer, og deres samlede viden har stor betydning for resultaterne af det pædagogiske arbejde.

Politikområde: Skoler

Beløb i mio. kr.	2015	2016	2017
Oprindeligt budget	374,4	376,6	351,0
Korrigeret budget	387,4	367,7	365,0
Regnskab	372,0	354,3	355,0
Afvigelse fra korrigeret budget	-15,4	-13,4	-10,0

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2017

Regnskabet for 2017 udviser et mindreforbrug på 10,1 mio. kr. hvoraf virksomhederne udgør 1,5 mio. kr. og fællesområdet 8,5 mio. kr.

Udgiftsniveauet i 2017 er på niveau med forbruget i 2016 og mindreforbruget i 2017 fordeler sig imellem virksomheder og fællesområde i samme størrelsesorden som i 2016.

Mindreforbruget på virksomhederne skyldes primært mindreforbrug på Gåsetårnskolen, Møn Skole samt på PPR og Forebyggelse mens Kulsbjerg Skole ender med et merforbrug på 3,5%.

Mindreforbruget på fællesområdet ses primært på nedenstående områder:

- kompetenceløft (2,5 mio. kr. i mindreforbrug), det har ikke været muligt at anvende alle kompetenceløftsmidlerne i 2017, da dette ville trække for mange lærere væk fra undervisningen. Der satses fremadrettet på mere lokale kompetenceløfts forløb, hvor skolerne kan melde ind med ønsker ift. hvilke kursus-, uddannelses- og/eller indsatsforløb, der er passende til lige præcis deres skole.
- IT-området (2,4 mio.kr.i mindreforbrug), mindreforbruget skyldes primært, at der i 2018 skal investeres i udskiftning af fibernet på de 5 overbygningsskoler samt iværksættes en ekstern undersøgelse af skoleområdets digitaliseringsindsats, hvilket det har været nødvendigt at spare op til i 2017. Derudover er den nye samarbejdsplatform AULAs implementering udskudt til 2018.
- søskenderabat og økonomiske fripladser (1,6 mio. kr. i mindreforbrug), den lave forældrebetaling for klubtilbuddet i Vordingborg Kommune medfører ligeledes lave udgifter til søskenderabat og økonomiske fripladser. Der er dog i årets seneste måneder set en stigning i udgiften til økonomisk friplads.
- udgifter til de statslige tjenestemandspensioner (1 mio. kr. i mindreforbrug).

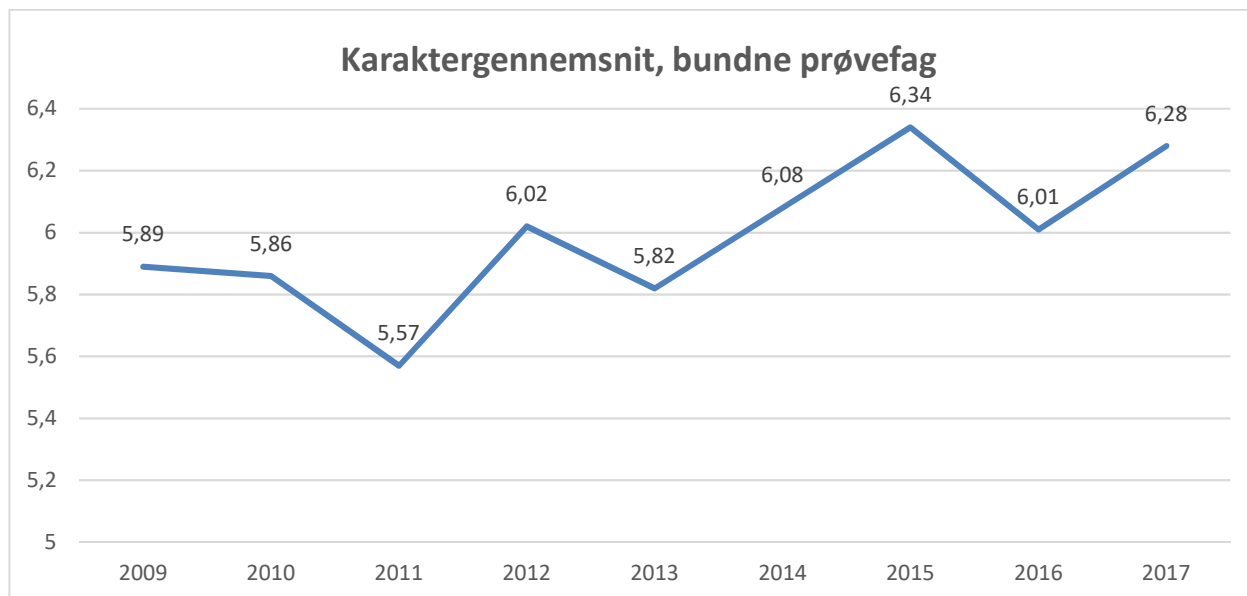
Hvad nåede vi i 2017

Bedre resultater i elevernes afgangsprøver

I de bundne prøver vurderes eleverne i følgende discipliner:

- Dansk - mundtlig
- Dansk - retskrivning
- Dansk - læsning
- Dansk - skriftlig
- Fælles naturfagsprøve
- Engelsk - mundtlig
- Matematik - u. hjælpemidler
- Matematik - m. hjælpemidler

Karaktergennemsnittet i de bundne prøvefag er steget fra 6,01 i skoleåret 2015/2016 til 6,28 i skoleåret 2016/2017.

Figur 1 - udvikling i karaktergennemsnittet i de bundne prøvefag, 9. klasse

I Vordingborg Kommune har der i skoleåret 2016/2017 været særligt fokus på dansk og matematik og her er resultatet sammenlagt steget fra 5,62 i skoleåret 2015/2016 til 6,00 i skoleåret 2016/2017.

Gns. dansk og matematik (bundne prøver)	Kulsbjerg Skole	Præstø Skole	Møn Skole	Gåsetårn-skolen	Svend Gønge-skolen	Alle skoler
2016	5,30	6,63	5,37	6,10	4,68	5,62
2017	6,65	6,20	5,98	5,92	5,27	6,00

Oversigten over karaktergennemsnittet med socioøkonomisk reference viser, at fire af Vordingborg Kommunes skoler er gået frem i forhold til sidste års indeks. Samlet set placerer alle skoler sig tættere på den socioøkonomiske reference, hvilket er et udtryk for, at skolerne placerer sig tættere på, hvad man kan forvente for området, når der tages højde for skolens elevgrundlag:

Karaktergennemsnit og socioøkonomisk reference	2014/2015			2015/2016			2016/2017		
	Karaktergns.	Socioøk. reference	Forskel	Karaktergns.	Socioøk. reference	Forskel	Karaktergns.	Socioøk. reference	Forskel
Gåsetårn-skolen	6,2	6,6	-0,4	6,5	6,7	-0,2	6,1	6,7	-0,6
Kulsbjerg Skole	6,5	6,5	0	5,7	6,6	-0,9	7,2	7,1	0,1
Møn Skole	6,0	6,1	-0,1	5,7	6,2	-0,5	6,2	6,5	-0,3
Præstø Skole	6,4	6,9	-0,5	6,7	7,1	-0,4	6,4	6,6	-0,2
Sv. Gønge-skolen	6,5	7,0	-0,5	4,9	6,0	-1,1	5,8	6,2	-0,4

Nationale test

Status den 18.6.17:

Samlet set har 93% af Vordingborg Kommunes elever gennemført de nationale test, 4% er blevet fritaget og 3% har ikke gennemført. Testresultaterne er fortrolige for at undgå, at resultaterne bliver brugt til at lave en offentligt kendt rangordning af skolerne i kommunerne og på landsplan ("*Vejledning om de nationale test - til kommuner*")

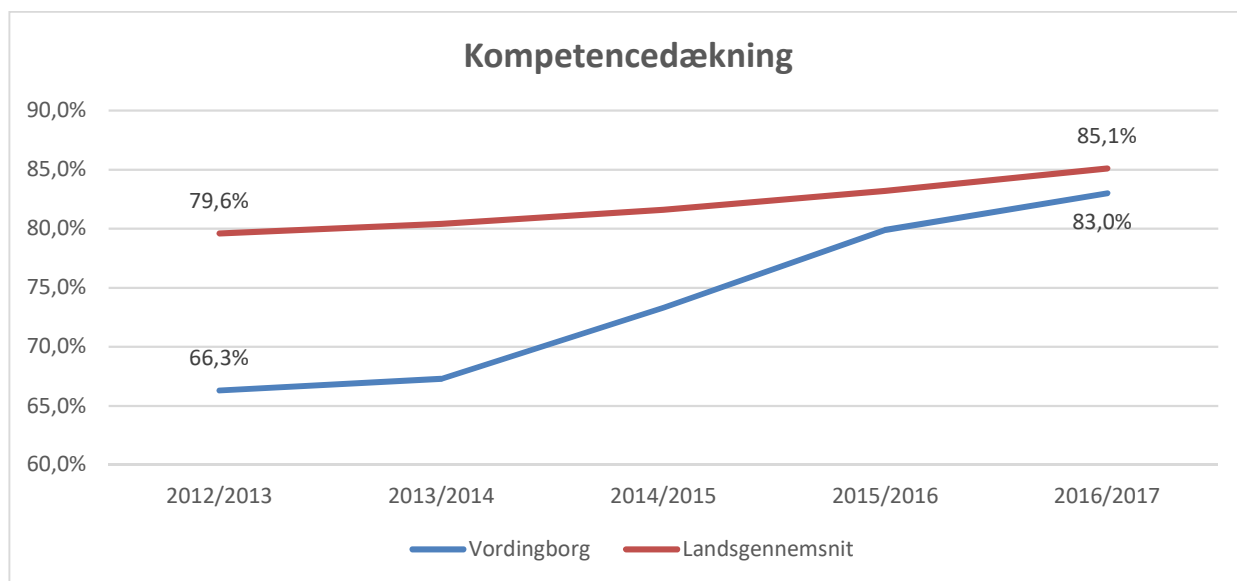
Samlet set placerer Vordingborg kommune sig som landsgennemsnittet i dansk læsning på 2., 4., 6. og 8. årgang samt matematik på 3. og 6. årgang

Der kan spores progression på følgende områder:

- Andelen af elever der tager nationale test i dansk og matematik er markant steget. Det er tydeligt, at skolerne er blevet mere opmærksomme på at alle elever skal til nationale test. Det vidner om god evalueringspraksis og plan for gentestning.
- Andelen af elever der afslutter nationale test i dansk og matematik er markant steget. Skolerne har en begyndende sammenhængende praksis på området, idet alle skoler har plan for, hvordan og hvornår testene skal tages. Det betyder at opmærksomheden på at få alle elever godt igennem er steget.
- Andelen af elever med dårlige læseresultater er faldet (fra under middel til middel) sammenlignet med 15/16 er der flere årgange i Vordingborg Kommune, der er steget fra under middel til middel.
- Andelen af elever med gode matematiske forudsætninger er steget.
- Andelen af elever med matematiske forudsætninger over middel er steget

Stigning i lærernes kompetencedækning

På nationalt plan er der, med folkeskolereformen i 2014, skabt øget fokus på at styrke den nuværende efteruddannelsesindsats for lærere og pædagoger. Det fremgår således af den politiske aftale om et fagligt løft af folkeskolen, at kompetenceudviklingsindsatsen skal løftes ved, at folkeskolens parter hver især påtager sig et større ansvar for indsatsen. I forbindelse hermed har regeringen indgået en aftale med KL om fuld kompetencedækning i 2020. Fuld kompetencedækning betyder, at undervisningen varetages af lærere med undervisnings-kompetence (tidligere *linjefag*) eller kompetencer svarende til undervisningskompetence. Ift. kompetencedækningen vil en stor del af denne naturligt foregå inden for store fag som dansk og matematik. Men det er vigtigt med en høj kompetencedækning også i bredden af folkeskolens fagrække.

Status: I de sidste to skoleår har Vordingborg Kommune ligget over landsgennemsnittet i kompetencedækningen i dansk og i skoleåret 2016/17 kom vi over landsgennemsnittet i matematik. I skoleåret 2017/18 satses der på engelsk, tysk, historie, musik og billedkunst, hvor der kombineres flere forskellige muligheder for opkvalificering af lærerne, bl.a. gennem et samarbejde med Kultur og Fritid. Målet er at komme over landsgennemsnittet i 2018 og at nå de nationale måltal i 2020.

Professionsaftaler DLF og BUPL

I bestræbelserne på at skabe gode arbejdsvilkår for lærere og pædagoger, indledte Vordingborg Kommune ultimo 2016 forhandlinger med henholdsvis DLF og BUPL omkring rammerne for disse faggruppers arbejdstid.

Det resulterede i at alle parter, Vordingborg Kommune, Lærerkredsen Faxe Vordingborg og BUPL Sydøst, i foråret 2017, indgik professionsaftaler for hvert fagområde og hvor begge parter enedes om at arbejde sammen for at udvikle et stærkt og attraktivt skolevæsen.

Parterne er enige om, at lokalt tilpassede løsninger tilrettelagt i fællesskab og med udgangspunkt i den enkelte skoles forhold vil være bedst egnede til at understøtte opgaven med at indfri de politiske målsætninger, skabe høj social kapital på skolerne og større effekt af indsatserne. Professionsaftalerne er enkle og ubureaukratiske og tager udgangspunkt i en stærk og lokal samarbejdskultur, der bygger på tillid, samarbejdsevne og retfærdighed.

Aftalerne understøtter Vordingborg Kommunes Børn- og Ungepolitik, de politiske målsætninger og strategiplan for skoleområdet. Samtidig skal aftalerne ses som en ramme for udmøntning af lærere og pædagogers arbejdstid.

Vordingborg Kommune, Lærerkredsen Faxe Vordingborg og BUPL Sydøst er pt i gang med at evaluere begge professionsaftaler.

Rekrutterings- og fastholdelsesstrategi

Der er udarbejdet en rekruttering- og fastholdelsesstrategi for ledere og medarbejdere, som iværksættes primo 2018.

Formål:

- Ansprende flere til at søge stillinger i Vordingborg Kommune
- Bruge flere metoder til uddannelse af lærere
- Fastholde flere af vores gode medarbejdere
- Give vores nye medarbejdere en god start i jobbet
- Sikre kvalitet i opgaveløsning (vikarforløb og lærer- pædagogpraktik)
- Spotte og udvikle ledertalenter og sætte ledelse på dagsordenen
- Signalere at vi lytter til behovet for fagfaglige forløb

Ledersporet tager udgangspunkt i talentudvikling, hvor skolerne screenes for medarbejdere med interesse og potentiale for at blive ledere.

Medarbejderspor tager udgangspunkt i følgende:

- Der er slået 10 stillinger op, hvor der søges lærere til den skolebaseret læreruddannelse.
- Centralt forløb for nyuddannede og nyansatte i Vordingborg Kommune – med deltagelse af 1-2 skoleledere.
- Optimering af forløb for lærer- og pædagogstuderende i praktik, evt. via uddannelse af flere praktikvejledere og fælles curriculum.
- Udviklingslaboratorier, med fagligt fokus, hvor lærere og pædagoger kan dele og få ny viden til praksis.

Antimobbestrategi

Der er udarbejdet en fælleskommunalt antimobbestrategi, hvor formålet er at sikre, at alle børn har det godt ved at forebygge mobning, og ved at sætte hurtigt ind i de situationer, hvor mobning opstår.

Problemerne skal løses hvor de opstår, og målet med antimobbestrategien er at give kommunens skoler og skoleklubber et redskab til at hjælpe børn i fastlåste situationer og mønstre til nye muligheder i fællesskabet. Skolelederne har ønsket en fælleskommunal strategi på området og har været med i hele processen.

Elevtrivsel

Den nationale trivselsmåling blev gennemført i foråret 2017, og Undervisningsministeriet har nu offentliggjort de nationale resultater. Målingen startede i 2015 og gennemføres hvert år på alle folkeskoler i Danmark fra børnehaveklassen til og med 9. klassetrin. Trivselsmålingen er et elektronisk spørgeskema, eleverne skal besvare i skoletiden. Trivselsmålingen indeholder 20 spørgsmål til eleverne i 0.-3. klasse og 40 spørgsmål til eleverne i 4.-9. klasse. Spørgsmålene er delt op i fire kategorier: social trivsel, faglig trivsel, ro og orden samt støtte og inspiration. Trivselsmålingen er anonym. Når trivselsmålingen er afsluttet, får skolen undersøgelsens resultater for hver enkelt klasse og for skolen som helhed. Det er vigtigt at bemærke, at de kommunale resultater er et gennemsnit af alle kommunens skoler -og skoleafdelinger, og der er individuelle forskelle mellem de enkelte skoler, afdelinger og klassetrin.

I strategiplanen for folkeskolerne 2017-2019 er et af effektmålene, at *”Andelen af elever, der svarer i den bedste kategori i alle fire spørgsmålskategorier stiger med 10 %”*. Svarfordelingerne i den bedste kategori ser således ud:

	Skoleåret 2015/2016	Skoleåret 2016/2017	Lands gennemsnit 2016/2017
Faglig trivsel	28%	26%	31%
Ro og orden	26%	24%	29%
Social trivsel	55%	54%	62%
Støtte og inspiration	9%	9%	10%

Som det ses, er der en lille nedgang i tre ud af de fire trivselskategorier, og alle kategorier ligger under landsgennemsnittet. Alle kommunens skoler arbejder med elevernes trivsel i forhold til strategiplanen, og har lokaleindsatser ned på klasseniveau, som har fokus på de indsatsområder der er relevante for den enkelte skole/afdeling/klasse.

Datainformeret skoleudvikling

Afdeling for Skoler, PPR og Forebyggelse vil gennem data understøtte skolerne i at sikre endnu mere fokus på kvalitet i undervisningen. Vordingborg Kommune og KMD har udviklet et projekt/koncept, der skal monitorere udviklingen på en række oplyste effektmål samt give mulighed for at foretage en række faglige analyser med formål at understøtte skolernes faglige tilgang. Oplægget er skrevet med baggrund i dialog med Vordingborg Kommune og de erfaringer som begge parter allerede har draget indenfor emnet. Skolelederne har været med i hele processen og støtter tiltaget.

Formål og fokus

Fokus er, at monitorere en række effektmål over tid fordelt på Vordingborg Kommune som samlet enhed og for de enkelte skoler. Ved at samle de informationer, der allerede er registreret i kommunens systemer, kan man skabe et bedre overblik og dermed et bedre grundlag for en dialog om den faglige indsats på skolerne. Herudover skabes en transparens fra de politiske målepunkter ned til den enkelte skoles resultater.

Data kan også gennem analyser vise tendenser og nye mønstre og bruges som grundlag for at følge op på effekten og resultaterne af indsatsen. Og data kan præsenteres for dagligdagens beslutningstagere så fokus kommer på de indsatser, der virker, bidrage til bedre effekter for området og sørge for at aftalte initiativer fastholdes.

Systemet forventes at være i drift fra skoleåret 2018/19.

4.8 KULTUR-, IDRÆTS- OG FRITIDSUDVALG

Politikområde: Kultur, Idræt og Fritid

Beløb i mio. kr.	2015	2016	2017
Oprindeligt budget	54,4	54,4	52,1
Korrigeret budget	55,1	55,1	53,8
Regnskab	54,4	54,4	53,1
Afvigelse fra korrigeret budget	-0,7	-0,7	-0,7

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2017

Regnskabet på Kultur-, Idræt og Fritidsområdet viser et mindreforbrug på 0,7 mio. kr. Det er udmøntet i et mindreforbrug på 0,4 mio. kr. der vedrører bibliotekerne, et mindreforbrug på 0,1 mio. kr. der vedrører musikskolen og et mindreforbrug på 0,2 mio. kr., som vedrører den øvrige udvalgsramme.

Hvad nåede vi i 2017

Kultur-, Idræt og Fritid har i 2017 haft fokus på indsatser, som alle retter sig mod Vision 2030.

Det **foreningsudviklingssamarbejde**, som i 2016 blev indledt i tæt samarbejde med Folkeoplysningsrådet og med fokus på at hjælpe de frivillige foreninger og inspirere og gøre foreningsarbejdet mere tidssvarende, er fortsat i 2017. De deltagende foreninger har udtrykt stor tilfredshed med projektet.

Desuden har der i 2017 været et forstærket fokus på udviklingen af et projekt, som skal afdække og markedsføre de mange fantastiske potentialer kommunens 385 km. lange kystlinje indeholder.

I tæt samarbejde en bred vifte af andre kommunale afdelinger og teams er arbejdet på at færdiggøre **"Blå Eventyr" (Blue Adventure/ Blåe Erlebnisse)**, således at det med både en trykt udgave og i særdeleshed en digital udgave forventes præsenteret primo maj 2018.

Desuden har en lang række eksterne aktører, museer, styrelser og virksomheder været involveret i projektet, som undervejs er vokset i både omfang og kompleksitet.

Vigtigt i hele arbejdet har dialogen med de frivillige foreninger været. De kender bedst af alle de meget konkrete lokale forhold, som er vigtige i forhold til at beskrive områderne så præcist at eventuelle nye turister eller borgere tydeligt kan genkende det de møder.

Kortet og hjemmesiden vil således indeholde en lang række relevante oplysninger om sejlads, kajak, surfing, dykning, svømning, action-sejlads, under overfladen muligheder osv.

Parallelt hermed er samarbejde med lokale foreninger omkring **udvikling af faciliteter til aktiviteter langs vores kystlinje** fortsat i 2017. Det har blandt andet udmøntet sig i anlæg af kajak-polobaner og mobile saunaer.

Arbejdet omkring udvikling af **Farø som et attraktivt Kite-Spot** har været vanskeliggjort af en lang række særdeles restriktive frednings-bestemmelser. Imidlertid har der i sidste halvdel af 2017 fra diverse myndigheder været en lidt mere imødekommende holdning, hvilket har givet fornyet energi til de frivillige foreninger, der blot ønsker de mest basale faciliteter til at dyrke deres sport.

Farø regnes blandt surfere for at være det bedste sted at kite-surfe øst for Storebælt.

Det skyldes den kunstigt anlagte tange mellem Farø og Bogø. Tangen går næsten nord/syd, hvilket giver mulighed for at benytte vandet uanset den aktuelle vindretning.

Den afsatte pulje til **Kreativitet og idræt i den åbne skole** har efter en lidt tøvende start udviklet sig til en god og hurtig hjælp til at invitere foreninger, frivillige og erhvervsliv til et samarbejde med kommunens skoler. Der er stor forskel på hvor meget de enkelte skoler benytter puljen, så der arbejdes målrettet på at alle skoler fremadrettet vil benytte sig af denne mulighed.

Egnsteatret Cantabile 2's stort anlagte teaterprojekt, **Verdensklasser**, som involverer elever fra en række af kommunens skoler er fortsat ind i 2017. Projektet inddrager eleverne i idéudvikling, planlægning og opførelse af teaterforestillinger omkring selvvalgte emner. Projektet er støttet af Kulturministeriet, og er det eneste teaterprojekt som målrettet går efter at understøtte elevernes mundtlige og fysiske formulerings- og formidlingsevne. Den samlede evaluering skal benyttes til en samlet landsdækkende evaluering af "Åben Skole" projekter. Evalueringen skal udmøntes i anbefalinger til arbejdet med "Åben skole" aktiviteter.

Vordingborg kommune er sekretariat for og er en del af **Kulturregion Storstrøm**, der er et samarbejde mellem Lolland, Guldborgsund, Faxe, Næstved, Stevns og Vordingborg kommuner. Kulturregion Storstrøm har en igangværende 4-årig kulturaftale med Kulturministeriet der løber til og med 2018 og den omfatter en række tværkommunale udviklingsprojekter, som Vordingborg kommune derved er en del af.

Blandt de tværkommunale udviklingsprojekter indenfor kulturaftalen skal nævnes **Artcore**, der er et projekt der sætter fokus på unges lyst og muligheder for, sammen med ligesindede, at dyrke interessen for et af de kunstneriske fag. Undervisningen finder sted i weekender og er fordelt over hele regionen.

Billedskolen Storstrøm, som blev dannet i 2016, med det formål at give det samlede billedkunstområde et løft, har fungeret som et kraftcenter for udvikling af billedkunstkvalificerede tilbud til alle børn. Der er således etableret en lang række nye hold, samtidig med at Billedskolen i 2018 etablerer billedkunstundervisning i en række af skoleklubberne i Vordingborg kommune.

Et andet tværkommunalt projekt er **Fællesskab**, der skal understøtte udviklingen af den åbne skole og udvikle undervisningsforløb hvor kulturaktører og lærere i samarbejde udvikler og afprøver undervisningsforløb. Projektet sætter fokus på reel samskabelse mellem skolens og kulturinstitutionernes aktører, ved at udfordre begges evner til samarbejde.

Endeligt skal nævnes **Kulturland**, som er et tæt formaliseret samarbejde mellem museerne i hele kulturregionen, der sætter fokus på museerne og historiens evne til at inkludere og inspirere borgere med udfordringer. Der har i 2017 været gennemført en lang række af aktiviteter.

Et andet samarbejde som Vordingborg kommune indgår i, er det interregionale kultursamarbejde, **KultKIT**, på tværs af Femern-bælt, som blev startet i 2015. I dette regi understøttes en række private initiativer til kulturudveksling med en økonomisk håndsrækning finansieret af EU.

Vordingborg kommune er som eneste kommune på Sjælland med i et forsøg, hvor borgere med udfordringer tilbydes forskellige kunstneriske og kreative tilbud. Formålet er at fastholde og understøtte de borgere der er på vej ud af systemerne. Projektet har navnet **Kulturstyrke**. De første spæde evalueringer viser meget positive effekter af projektet.

For at kunne give foreningerne i Vordingborg Kommune de bedste muligheder samt opfylde de nyeste krav til indhentning af oplysninger i henhold til Folkeoplysningsloven, er der indgået aftale om et **nyt IT-system** til booking af lokaler til foreninger og frivillige samt udbetaling af tilskud til foreningerne.

En velfungerende og brugervenlig IT-løsning er en væsentlig service over for det frivillige foreningsliv, idet administrationen årligt håndterer ca. 125.000 bookinger og udbetaler tilskud til kommunens mere end 320 godkendte frivillige folkeoplysende foreninger.

Det først valgte system opfyldte på ingen måde de forventninger og muligheder som var blevet lovet, hvorfor det medio 2017 blev besluttet at indlede forhandlinger med anden aktør.

Dette andet nye system er implementeret, rullet ud og igangsat ultimo 2017, og kan således allerede fra start 2018 håndterer de data, som er væsentlige for den lovpligtige håndtering af booking, tilskudsudbetaling, indhentning af oplysninger, regnskabstal osv.

5. KOMMUNENS ÅRSREGNSKAB 2017

5.1 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Generelt

Vordingborg kommunes regnskab aflægges i henhold til gældende lovgivning og efter de retningslinjer, der er fastlagt af Økonomi- og Indenrigsministeriet (ØIM) i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner. Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle drifts-, anlægs- og kapitalposter. I regnskabet indgår tillige udgifter, indtægter, aktiver og gæld vedrørende de selvejende institutioner, som kommunen har driftsoverenskomst med.

Kommunens regnskabspraksis er detaljeret fastlagt i et bilag til principper for økonomistyring, men skal her skitseres overordnet:

God bogføringsskik

Kommunens bogføring foretages i overensstemmelse med god bogføringsskik.

Den gode bogføringsskik kan beskrives som den praksis, der til enhver tid anses for god skik og brug blandt kyndige og ansvarsbevidste fagfolk inden for bogføringsområdet.

Det er en forudsætning for god bogføringsskik, at reglerne i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner samt øvrige relevante forskrifter er fulgt.

Regnskabsmaterialet omfatter de faktiske registreringer, herunder transaktionsspor, beskrivelser af bogføringen, herunder aftaler om elektronisk dataudveksling, beskrivelser af systemer til at opbevare og fremfinde opbevaret regnskabsmateriale, bilag og anden dokumentation, oplysninger i øvrigt, som er nødvendige for kontrolsporet, regnskaber samt revision.

Driftsregnskab

Indregning af indtægter, udgifter og omkostninger

Kommunens bogføring foretages i overensstemmelse med god bogføringsskik.

Den gode bogføringsskik kan beskrives som den praksis, der til enhver tid anses for god skik og brug blandt kyndige og ansvarsbevidste fagfolk inden for bogføringsområdet.

Det er en forudsætning for god bogføringsskik, at reglerne i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner samt øvrige relevante forskrifter er fulgt.

Regnskabsmaterialet omfatter de faktiske registreringer, herunder transaktionsspor, beskrivelser af bogføringen, herunder aftaler om elektronisk dataudveksling, beskrivelser af systemer til at opbevare og fremfinde opbevaret regnskabsmateriale, bilag og anden dokumentation, oplysninger i øvrigt, som er nødvendige for kontrolsporet, regnskaber samt revision.

Præsentation i udgiftsregnskabet

Præsentation af kommunens årsregnskab tager udgangspunkt i det udgiftsbaserede regnskab. Årsregnskabets primære funktion er at kunne sammenholde regnskabet med budgettet, der er opgjort efter udgiftsbaserede principper.

Årsregnskabet indeholder en afrapportering af kommunens resultat og præsentation af kommunens væsentlige faglige resultater og aktivitetsniveau.

Ekstraordinære poster

Her beskrives eventuelle driftsmæssige dispositioner, som er ekstraordinære for det pågældende regnskabsår.

Der sondres mellem indtægter og omkostninger afledt af kommunens primære og ekstra-ordinære aktivitet. Sidstnævnte vedrører aktiviteter, der ikke forventes at være tilbagevendende og som ikke har sammenhæng til den ordinære aktivitet, f.eks. ekstraordinære tab afledt af naturkatastrofer, ekstraordinær afhændelse af aktiver, ekspropriationer eller lignende.

Bemærkninger til regnskabet

Styrelsesloven fastsætter, at årsregnskabet i fornødent omfang skal være ledsaget af bemærkninger, navnlig vedrørende væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb.

Der udarbejdes bemærkninger til driftsindtægter og udgifter i forhold til det korrigerede budget på bevillingsniveau.

Balancen

Præsentation af balancen

Formålet med balancen er at vise kommunens aktiver og passiver opgjort henholdsvis ultimo regnskabsåret og året før, idet der ved passiver forstås summen af egenkapital og forpligtigelser. Der er af ØIM fastsat formkrav til, hvordan balancen skal udarbejdes.

Materielle anlægsaktiver

Aktiver indregnes som hovedregel i balancen til kostpris og afskrives over den forventede levetid. Ejendomsretten dokumenteres via bogførte fakturaer og leasingaftaler m.v.

Ejendomsretten til de i balancen indregnede grunde og bygninger er dokumenteret via elektronisk indhentede tingbogsattester.

Aktiver med en levetid på 1 år eller derunder - samt aktiver under 100.000 kr. - afskrives straks og registreres således ikke i anlægskartoteket.

Indretning af lejede lokaler samt anlæg, driftsmateriel og inventar, herunder edb-udstyr, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Udgifter på over 100.000 kr., der medfører en væsentlig forbedring af et aktivs egenskaber eller en væsentlig forlængelse af et aktivs levetid, aktiveres sammen med det pågældende aktiv og afskrives over den nye levetid. Udgifter til mindre reparationer og lignende, som ikke har væsentlig indflydelse på aktivets levetid eller egenskaber i øvrigt, udgiftsføres i det regnskabsår, hvori de afholdes.

Grunde og bygninger

Ejendomme anskaffet før 1. januar 1999 værdiansættes pr. 1. januar 2007 til ejendomsvurderingen for ejendommen pr. 1. januar 2004 fratrukket afskrivninger frem til 1. januar 2007.

Bygninger og grunde anskaffet efter 1. januar 1999 indregnes til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Øvrige materielle anlægsaktiver er indregnet til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger. Aktiver til over 100.000 kr., der indgår som en del af et større anlæg, registreres som et samlet anlæg, det vil især være aktiver som inventar på skoler, institutioner mv. Inventar indkøbt til samme formål aktiveres, når der er tale om en start / nybygning eller om en væsentlig modernisering eller udvidelse.

Levetider er fastlagt til følgende:

Aktivtype	Levetider
Bygninger	15 - 50 år
Installationer	20 - 30 år
Tekniske anlæg, maskiner mv.	5 - 15 år
Inventar, it-udstyr mv.	3 - 10 år

Såfremt der er afvejet fra levetiderne udmeldt af ØIM er dette anført som note til anlægsnoten i regnskabet.

Der afskrives ikke på materielle anlæg under udførelse. Først når anlægget er ibrugtaget, påbegyndes afskrivning over anlæggets forventede levetid.

Infrastrukturelle anlægsaktiver (veje, signalanlæg, broer mv.) samt ikke-operationelle anlægsaktiver (arealer til rekreative formål samt naturbeskyttelses- og genopretningsformål) indregnes ikke i balancen.

Finansielt leasede anlægsaktiver

Leasingkontrakter for materielle anlægsaktiver, hvor Vordingborg Kommune har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), registreres i anlægskartoteket og indregnes til kostprisen. Kostprisen måles som den laveste af enten dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af minimumsleasingydelse med tillæg af omkostninger.

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv forventes at kunne omsættes til ved en handel mellem uafhængige parter.

Minimumsleasingydelse svarer typisk til de fremtidige leasingydelser, som Vordingborg Kommune er forpligtet til at betale i leasingperioden. Ved beregning af nutidsværdien heraf anvendes den interne rente i leasingkontrakten som diskonteringsfaktor, hvis denne er tilgængelig. Ellers anvendes Vordingborg kommunes alternative lånerente.

Finansielt leasede anlægsaktiver afskrives over den forventede levetid, der fastsættes efter typen af aktiv.

Materielle anlægsaktiver under udførelse

Igangværende materielle anlægsaktiver værdiansættes til de samlede afholdte omkostninger på balancetidspunktet.

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver afskrives lineært over maksimalt 10 år. Ved kontrakter, aftaler og lignende anvendes så vidt muligt den gældende kontraktperiode.

Finansielle anlægsaktiver - aktier og andelsbeviser

Andele af interessentskaber, som Vordingborg Kommune har medejerskab til, indgår i balancen med den andel af virksomhedernes indre værdi, jfr. senest foreliggende årsregnskab, som svarer til kommunens ejerandel.

For noterede aktier foretages indregningen til kursværdien pr. 31. december og for ikke noterede aktier og andre kapitalandele (andelsbeviser o. lign.) foretages indregningen efter indre værdis metode.

Finansielle anlægsaktiver - langfristede tilgodehavender

Tilgodehavender er optaget i balancen til nominal værdi under de respektive regnskabsposter hertil. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab til nettorealisationseværdien.

Ændringen i det forventede tab på tilgodehavender indregnes i omkostningsregnskabet.

Der er ikke foretaget nedskrivning af tilgodehavender, idet der ikke forventes tab herpå.

Omsætningsaktiver - varebeholdninger

Udgifter til indkøb af råvarer, hjælpematerialer samt andre forbrugsvarer udgiftsføres på anskaffelsestidspunktet.

Der er fra åbningsbalancen 2007 krav om registrering af varebeholdninger over 1 mio. kr. og / eller beholdninger med væsentlige forskydninger i lagerets størrelse fra år til år.

Kravet omfatter endvidere, at der foretages omkostningsregistrering via art 0.2 af årets bevægelser på varebeholdningerne.

Varelagre mellem 100.000 kr. og 1 mio. kr. registreres, hvis der sker forskydninger i varelageret, som vurderes at være væsentlige.

Varebeholdning måles til kostpris efter FIFO-princippet.

Omsætningsaktiver - fysiske aktiver til salg

Grunde og bygninger til salg er opskrevet til forventet salgspris.

Fysiske aktiver til salg måles til kostpris eller nettorealisationseværdi, hvor denne er lavere.

Der kan foretages opskrivning til den forventede salgspris.

Omsætningsaktiver - tilgodehavender

Periodeafgrænsningsposter er optaget under omsætningsaktiver - tilgodehavender og vedrører udgifter og indtægter vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Omsætningsaktiver - værdipapirer

Værdipapirer omfatter beholdninger af kortfristede værdipapirer, der uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger og hvorpå der kun er ubetydelig risiko for værdiændringer. Værdipapirer indregnes til dagsværdi (kurs) på balancedagen.

Egenkapital

I egenkapitalen er også indeholdt selvejende institutioner, som kommunen har indgået driftsoverenskomst med.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser indregnes i balancen, når kommunen på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtelse, som resultat af en tidligere begivenhed og det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer og der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtelsen.

Pensionsforpligtelser, der ikke er forsikringsmæssigt afdækket vedrørende tjenestemandsansatte og ansatte på tjenestemandslignende vilkår, optages i balancen under forpligtelser. Kapitalværdien af pensionsforpligtelsen er beregnet aktuarmæssigt ud fra forudsætninger fra ØIM. Minimum hvert 5. år foretages en aktuarmæssig beregning af pensionsforpligtelsen vedrørende tjenestemænd. ØIM har fastlagt en pensionsalder på 62 år og en opgørelsesrente baseret på European Insurance Occupational Pensions Authority's (EIOPA) risikofrie diskonteringsrentekurve uden volatilitetsjustering, som Finanstilsynet kræver anvendt i forbindelse med måling af forsikringsforpligtelser.

Hensatte forpligtelser vedrørende eksempelvis miljøforurening, indfrielse af garantier til enkeltpersoner i henhold til social- / boliglovgivning, retssager og erstatningskrav på balancen til den løbende ydelses kapitaliserede værdi opgjort pr. forpligtelse.

Fratrædelsesbeløb ved udløb af åremålsansættelser optages til nominel værdi i overensstemmelse med de indgåede aftaler.

Langfristet gæld

Langfristet gæld til realkreditinstitutter og andre kreditinstitutter er optaget med restgælden på balancetidspunktet.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse vedrørende finansielt leasede anlægsaktiver indregnes i balancen som en gældsforpligtelse og leasingydelsens rentedel indregnes over kontraktens løbetid i resultatopgørelsen.

Andre gældsforpligtelser, som omfatter gæld til leverandører, andre myndigheder samt anden gæld, måles til nominel værdi.

Gæld i udenlandsk valuta reguleres til kursen ultimo regnskabsåret.

Som beskrevet under ændret regnskabspraksis foretages årets valutakursjustering af valutaswap-aftaler på balancen.

Kortfristet gæld

Kortfristet gæld til pengeinstitutter, staten, kirken, andre kommuner og regioner optages med restværdien på balancetidspunktet.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser, hvor likviditeten kommer fra og hvad den er anvendt til.

Opgørelsen viser kommunens pengestrøm i året fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet for året samt årets forskydninger i likvider samt beholdningen primo og ultimo.

Pengestrømsopgørelsen viser den samlede likviditet for både det skatte- og brugerfinansierede område.

Noter til driftsregnskab og balance

Der er udarbejdet noter til henholdsvis driftsregnskab og balance i det omfang, der er væsentlige forhold, som bør belyses og / eller SIM har stillet krav om noteoplysning / regnskabsbemærkning.

5.2 DRIFTSREGNSKAB

Beløb i mio. kr.

Noter	Regnskabsopgørelse (Udgiftsbaseret resultatopgørelse)	Budget 2017	Korrigeret budget	Regnskab 2017
	A. Det skattefinansierede område			
	Indtægter			
	Skatter	-1.929,5	-1.925,5	-1.925,2
	Tilskud og udligning m.v.	-1.046,5	-1.067,7	-1.067,9
	Indtægter i alt	-2.976,0	-2.993,2	-2.993,1
	Driftsudgifter (excl. forsyningsvirksomhed)			
	Udvalget for Økonomi, Planlægning og Udvikling	320,6	313,7	292,9
	Erhvervsudvalg	11,5	14,7	12,7
	Uddannelses- og Arbejdsmarkedsudvalg	769,1	773,6	757,9
	Socialudvalg	433,4	439,6	439,1
	Sundheds- og Psykiatriudvalg	415,3	428,8	408,7
	Teknik- og Miljøudvalg	174,9	184,0	176,6
	Børne-, Unge- og Familieudvalg	632,5	658,7	644,3
	Kultur-, Idræts- og Fritidsudvalg	52,1	53,8	53,1
	Driftsudgifter i alt	2.809,4	2.866,9	2.785,3
	Driftsresultat før finansiering	-166,6	-126,3	-207,8
	Renter mv.	12,3	9,0	8,9
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	-154,3	-117,3	-198,9
1	Anlægsudgifter (excl. forsyningsvirksomhed)			
	Udvalget for Økonomi, Planlægning og Udvikling	31,5	67,6	20,5
	Erhvervsudvalg	0,0	0,0	0,0
	Uddannelses- og Arbejdsmarkedsudvalg	0,0	0,0	0,0
	Socialudvalg	0,0	1,4	4,1
	Sundheds- og Psykiatriudvalg	0,6	0,5	2,0
	Teknik- og Miljøudvalg	45,0	74,0	47,3
	Børne-, Unge- og Familieudvalg	3,6	7,4	6,1
	Kultur-, Idræts- og Fritidsudvalg	1,6	5,6	2,1
	Anlægsudgifter i alt	82,3	156,5	82,1
	Ekstraordinære poster	0,0	0,0	0,0
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-72,0	39,2	-116,8
	B. Forsyningsvirksomheder			
	Drift (indtægter - udgifter)	-2,6	-0,2	-3,7
	Anlæg (indtægter - udgifter)	0,0	0,0	0,0
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	-2,6	-0,2	-3,7
2	C. RESULTAT I ALT (A + B)	-74,6	39,0	-120,5

Positive tal er udgifter - negative tal er indtægter

5.3 BALANCE

Beløb i mio. kr.

Noter	Balance	Ultimo 2017	Ultimo 2016
AKTIVER			
3	MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER		
	Grunde	228,8	227,6
	Bygninger	946,4	934,1
	Tekniske anlæg mv.	71,2	77,1
	Inventar	36,0	40,5
	Anlæg under udførelse	248,3	230,0
	I alt	1.530,7	1.509,3
	IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER	0,0	0,0
	FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER		
4	Aktier og andelsbeviser m.v.	834,0	828,0
5	Langfristede tilgodehavender	98,9	75,9
	Udlæg vedr. jordforsyning og forsyningsvirksomheder	-17,7	-14,1
	I alt	915,2	889,8
	OMSÆTNINGSAKTIVER - VAREBEHOLDNINGER	0,0	0,0
	OMSÆTNINGSAKTIVER - FYSISKE ANLÆG TIL SALG	26,4	27,2
	OMSÆTNINGSAKTIVER - TILGODEHAVENDER	143,3	128,9
	OMSÆTNINGSAKTIVER - VÆRDIPAPIRER	1,9	2,0
6	LIKVIDE BEHOLDNINGER	58,9	-40,3
	AKTIVER I ALT	2.676,4	2.516,9
PASSIVER			
7	EGENKAPITAL		
	Modpost for takstfinansierede aktiver	2,1	3,7
	Modpost for selvejende institutioners aktiver	0,0	0,0
	Modpost for skattefinansierede aktiver	1.552,6	1.530,5
	Reserve for opskrivninger	2,4	2,4
	Balancekonto	-775,5	-536,2
	I alt	781,6	1.000,4
8	HENSATTE FORPLIGTELSE	690,9	384,7
9	LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE	981,6	941,7
	NETTOGÆLD VEDR. FONDS, LEGATER, DEPOSITA MV.	9,1	8,7
	KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE	213,2	181,4
	PASSIVER I ALT	2.676,4	2.516,9
10	Garantiforpligtelser udgør 733,9 mio. kr. Eventualforpligtelser m.v. udgør 1.260,5 mio. kr.		
11	Swapaftaler		
12	Nærtstående parter		
13	Opgaver udført for andre myndigheder		
14	Revisionshonorar		

5.4 NOTER TIL DRIFTSREGNSKAB OG BALANCE

Note 1

Specifikation af anlægsudgifter	Rådighedsbeløb i 2017	Regnskab
Igangværende anlægsprojekter	142.920.975	69.488.254
Afsluttede anlægsprojekter over 2 mio. kr.	7.776.683	7.442.059
Afsluttede anlægsprojekter under 2 mio. kr.	5.801.529	5.213.344
Nettoudgifter i alt	156.499.187	82.143.657

Anlægsudgifter - projektopdelt	Bevilling	Rådighedsbeløb i 2017	Regnskab
APV-pulje 2011 (0007116064)	11.184.373	34.824	34.825
APV-pulje 2012 (0007116065)	10.303.005	267.531	267.531
Byfornyelse i købstæderne (0007102018)	2.832.750	77.796	1.479.008
Byfornyelse i landdistrikterne (0007102015)	903.000	1.632.787	0
Byggemodning af Lerbjergvej (0007116061)	5.713.000	127.820	0
Bygningsvedligeholdelse 2013-2016 (0007116008)	39.500.000	-1.837.578	577.596
Børnehaven Parkhaven flyttes (0007116087)	2.200.000	263	0
Daginstitution i Nyråd (0007116097)	5.000.000	-3.250	0
Ejendomsfond (0007116077)	6.512.576	2.934.564	202.550
Energiforanstaltninger 2012-2015 (0007116001)	28.582.270	1.352.332	1.352.332
Energiforanstaltninger 2016 (0007116112)	7.500.000	2.793.640	2.789.268
Havnerenovering 2015 (0007200010)	2.750.000	208.872	178.313
Havnerenovering 2016 (0007200014)	2.250.000	189.468	127.294
Helhedsplan ny administrationsbygning (0007116069)	2.700.000	21.997	20.000
Integrerede daginstitutioner (0007116095)	9.017.800	-342.041	0
Istandsættelse af broer og tunneller 2013-2016 (0007101023)	9.500.000	52.382	43.230
Køb af Præstø Søsportcenter (0007200011)	5.471.000	971.000	970.774
Ny daginstitution, Kastrup/Ndr. Vindinge (0007116025)	20.373.190	162.641	112.585
Renovering af Lundby Skoleafdeling (0007116081)	11.400.000	395.332	335.494
Renovering af Marienberg Skoleafdeling (0007116068)	12.000.000	92.254	0
Trafiksikkerhed 2011-2016 (0007101016)	8.480.236	290.294	282.533
Bruttoudgifter i alt	204.173.200	9.422.928	8.773.334

Beløber bruttoudgifterne til et anlægsarbejde sig til 2 mio. kr. eller mere, skal der aflægges et særskilt anlægsregnskab. Det skal ske senest i forbindelse med aflæggelsen af årsregnskabet for det år, hvori det pågældende anlægsarbejde er afsluttet.

Ovenstående projekter afsluttes i 2017 med særskilt regnskab. De angivne beløb er alene projekternes bruttoudgifter. For yderligere oplysninger henvises til de særskilte regnskaber.

Note 2

Beløb i hele kr.

Uforbrugte bevillinger og rådighedsbeløb, der er overført mellem årene	Til 2018	Til 2017
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE		
Drift:		
Udvalget for Økonomi, Planlægning og Udvikling	16.649.228	14.218.255
Erhvervsudvalg	2.019.874	2.890.780
Uddannelses- og Arbejdsmarkedsudvalg	0	21.957
Socialudvalg	875.491	0
Sundheds- og Psykiatriudvalg	5.696.179	5.837.555
Teknik- og Miljøudvalg	7.233.490	6.315.681
Børne-, Unge- og Familieudvalg	13.812.040	18.690.788
Kultur-, Idræts- og Fritidsudvalg	1.528.917	1.440.059
I alt skattefinansieret område, drift (1)	47.815.219	49.415.075
Anlæg:		
Udvalget for Økonomi, Planlægning og Udvikling	46.943.794	30.519.355
Socialudvalg	-2.724.456	1.363.195
Sundheds- og Psykiatriudvalg	-1.503.516	-1.490.242
Teknik- og Miljøudvalg	23.678.502	28.364.935
Børne-, Unge- og Familieudvalg	1.076.345	2.247.199
Kultur-, Idræts- og Fritidsudvalg	3.502.902	3.342.201
I alt skattefinansieret område, anlæg	70.973.571	64.346.643
I alt skattefinansieret område	118.788.790	113.761.718
BRUGERFINANSIERET OMRÅDE		
Drift:		
Teknik- og Miljøudvalg	0	0
I alt brugerfinansieret område, drift	0	0
I alt brugerfinansieret område	0	0
I alt skattefinansieret og brugerfinansieret område	118.788.790	113.761.718

Note:

1) Heraf båndlægges 14.233.821 kr. i overførslerne til år 2018

Note 3

Beløb i mio. kr.

Anlægsoversigt	Grunde	Bygninger	Tekniske anlæg m.v.	Inventar m.v.	Materielle anlægsaktiver under udførelse	Immaterielle anlægsaktiver	I alt
Kostpris 1/1-2017	227,5	1.366,2	154,6	128,7	230,0	17,9	2.124,9
Tilgang	0,2	6,9	5,4	8,1	81,2		101,8
Afgang					-2,9		-2,9
Overført (1)	1,0	56,5	0,2	2,3	-60,0		
Kostpris 31/12-2017	228,7	1.429,6	160,2	139,1	248,3	17,9	2.223,8
Opskrivninger 1/1-2017							
Årets opskrivninger							
Opskrivninger 31/12-2017							
Ned- og afskrivninger 1/1-2017		432,0	77,5	88,1		17,9	615,5
Årets afskrivninger		51,1	11,5	15,0			77,6
Årets nedskrivninger							
Af- og nedskrivninger afhændede aktiver							
Ned- og afskrivninger 31/12-2017		483,1	89,0	103,1		17,9	693,1
Regnskabsmæssig værdi 1/1-2017	227,5	934,2	77,1	40,6	230,0		1.509,4
Regnskabsmæssig værdi 31/12-2017	228,7	946,5	71,2	36,0	248,3		1.530,7
Samlet ejendomsværdi 1/1-2017	346,3	1.495,1					1.841,4
Afskrivning (over antal år)	Ingen	15-50 år	8-15 år	3-10 år	Ingen	3-10 år	

1) Overførsler skal være i balance.

Der er sket overførsel mellem kategorien 'Grunde' og kategorien 'Grunde og bygninger bestemt til videresalg. Kategorien 'Grunde og bygninger bestemt til videresalg' medtages ikke i denne oversigt.

Note 4

Beløb i 1.000 kr.

Aktier, andelsbeviser og ejerandele	Ejerandel	Oprindelig indskudskapital	Samlet egenkapital ultimo 2017	Kommunal andel ultimo 2017 (1)
I/S AffaldPlus	15,00 %		191.604	28.720
Grundkort Øst I/S		61	511	64
Lollands Bank A/S		2		2
Sampension KP Livsforsikring A/S	1,63 %	13	4.559	74
SEAS-NVE A/S		10	15.750.267	10
Vordingborg Energi Holding A/S	100 %	3.500	799.763	799.763
Stavreby Bådehavn		1		1
Vordingborg Havn	100 %		5.355	5.355
I alt				833.991

1) Summen af Kommunal andel svarer til registrering på funktion 9.21

Note 5

Indskud i Landsbyggefonden

Indskud i Landsbyggefonden skal ifølge Social- og Indenrigsministeriets regler ikke værdiansættes i balancen. Indskuddet udgør 122,8 mio. kr. ultimo 2017.

Note 6

Beløb i mio. kr.

Finansieringsoversigt	Regnskab 2016	Regnskab 2017
Likvide aktiver primo	-19,4	-40,4
Tilgang af likvide aktiver:		
Årets resultat iflg. regnskabsopgørelse	70,2	120,5
Lånoptagelse (funktion 8.63-8.79, dranst 7)	15,0	27,6
Balanceforskydninger m.v. (hkt. 8 excl. funktion 8.63-8.79)	-60,2	-0,1
Tilgang af likvide aktiver i alt	25,0	148,0
Anvendelse af likvide aktiver:		
Afdrag på lån (funktion 8.63-8.79, dranst 6)	-45,9	-48,7
Anvendelse af likvide aktiver i alt	-45,9	-48,7
Ændring af likvide aktiver	-20,9	99,3
Likvide aktiver ultimo	-40,3	58,9

Note 7

Beløb i mio. kr.

Udvikling i egenkapital	Beløb
Egenkapital ultimo 2016	-1.000,4
+/- udvikling i modposter til takstfinansierede aktiver	1,6
+/- udvikling i modposter til skattefinansierede aktiver	-22,1
+/- udvikling på balancekontoen, inkl. primokorrekationer	
+/- resultat iflg. Regnskabsopgørelse	-120,5
+/- værdiregulering, feriepengeforpligtelser	0,4
+/- værdiregulering, tjenestemandspension m.v.	356,4
+/- værdiregulering, ældreboliger	2,1
+/- værdiregulering, aktier og indskud i selskaber m.v.	-6,0
+/- værdiregulering, værdipapirer og lån	-1,4
+/- værdiregulering, affaldsområdet	4,1
+/- afskrivning af restancer	4,2
Årets bevægelser på balancekontoen i alt	239,3
Egenkapital ultimo 2017	-781,6

Note 8

Hensatte forpligtigelser og kommunens selvforsikringsordninger

Kommunen har opgjort de hensatte forpligtigelser vedrørende arbejdsskade og tjenestemænd m.v. i henhold til den fastlagte regnskabspraksis og indregnet ændringen fra 2016 til 2017.

Der er udarbejdet en ny aktuarberegning af pensionsforpligtelsen for 2017 af Sampension med et forudsat pensionstidspunkt på 62 år. Der er kommet nye krav til opgørelsesmetoden, hvilket forklarer den forholdsvis store stigning. I alt udgør tjenestemandspensionsforpligtelsen 657,7 mio. kr.

Hensættelsen til fremtidige arbejdsskader udgør 33,2 mio. kr. ultimo 2017.

Kommunen har valgt at være selvforsikret vedrørende nedenstående områder og har generelt anvendt følgende metoder ved fastsættelse af præmier.

Præmierne på arbejdsskade er fastlagt ud fra forventet forbrug på området med baggrund i tidligere års udbetalinger af erstatninger. På generelt ansvar, hvor 2017 var sjette år med selvforsikring, er præmien fastsat således den udgjorde det samme, som da kommunen var forsikret.

Nedenfor er der redegjort for de enkelte forsikringsordningernes over/underskud i forhold til "hvile i sig selv" og det fastlagte budget.

Beløb i mio. kr.

Selvforsikringsområde	Budget 2017	Forbrug	Over/underskud
Arbejdsskader	-50	2.239	-2.289
Generelt ansvar	-542	46	-496

Positive tal er udgifter/overskud - negative tal er indtægter/underskud

Note 9

Beløb i mio. kr.

Langfristet gæld	2017	2016
Ældreboliger	-332,9	-346,5
Finansielt leasede aktiver	-90,4	-40,3
Øvrig gæld	-558,3	-554,9
Langfristet gæld i alt	-981,6	-941,7

Øvrig gæld

Der er optaget lån på 27,6 mio. kr. hos Kommunekredit i henhold til godkendt låneramme til finansiering af diverse anlægsudgifter og lånetilsagn.

Låneporteføljen, som ultimo 2017 har en restgæld på 530,7 mio. kr. (før hjemtagelse af låneramme 2017), er opdelt med henholdsvis 66% fast forrentning og 34% variabel forrentning.

Valutadækningen har i de senere år været opdelt med 96% i DKK og 4% i CHF. I 2017 er det sidste valutalån omlagt til lån i danske kr. med en hovedstol på 20,5 mio. kr. Ved omlægningen blev realiseret en kursgevinst på 1,3 mio. kr. i forhold til lånerestgælden pr. 31/12-2016.

Der er indgået 9 rente- og valutaswaps til afdækning af renterisiko af låneporteføljen. Se i øvrigt note 11.

Note 10

Beløb i mio. kr.

Garantier, eventualrettigheder og -forpligtelser	Beløb
Almindelige garantiforpligtelser	
Fjernvarmecentraler	229,9
Idrætsformål	2,2
Andre formål	187,3
I alt	419,4
Garantiforpligtelser vedr. boligbyggeri	
Arbejdernes Boligselskab	32,8
Boligselskabet Lejerbo	43,5
Boligselskabet Domea	34,4
Boligselskabet Sjælland	9,0
Vordingborg Boligselskab	144,2
Andelsboligforeninger	38,2
Andre	1,4
I alt	303,5
Garantiforpligtelser vedrørende byfornyelse og boligforbedring	9,8
Garantiforpligtelser vedrørende boligindskud	1,2
Garantiforpligtelser i alt	733,9
Eventualforpligtelser og -rettigheder	
Andel af selskabers gæld	1.250,8
Miljøforpligtelse	2,5
Verserende retssager - krav mod Vordingborg Kommune	0,3
Andre	2,4
I alt	1.256,0
Andre forpligtelser og -rettigheder	
Operationel leasing	4,5
I alt	4,5

Note 11

Beløb i mio. kr.

SWAP-aftaler	Hovedstol	Rente	Restløbetid	Valuta	Restgæld	Markedsværdi
Nordea, kontrakt nr. 850780 / 1043538	129,1	Fast	10 år	DKK	71,5	-15,6
Nordea, kontrakt nr. 870789 / 1072498	54,1	Fast	10 år	DKK	30,4	-5,2
Nordea, kontrakt nr. 870794 / 1072506	127,3	Variabel	10 år	DKK	71,5	-4,0
Nordea, kontrakt nr. 1095792 / 1391626	42,0	Fast	20 år	DKK	35,0	-5,1
Nordea, kontrakt nr. 119852 / 1427349	48,5	Fast	19 år	DKK	41,0	-3,7
Nordea, kontrakt nr. 1128008 / 1447263	31,5	Fast	16 år	DKK	23,4	-1,9
Nordea, kontrakt nr. 1128009 / 1447264	31,3	Fast	14 år	DKK	22,9	-1,8
Nordea, kontrakt nr. 1128012 / 1447267	30,0	Fast	14 år	DKK	21,6	-1,7
Nordea, kontrakt nr. 1128014 / 1447271	10,6	Fast	16 år	DKK	8,6	-0,8
I alt					325,9	-39,8

Restgæld på i alt 325,9 mio. kr. modsvares af swaptilgodehavende på i alt 325,9 mio. kr.

I alt udviser swapaftaler en negativ markedsværdi på 39,8 mio. kr. ultimo regnskabsåret 2017.

Som led i sikring af indregnede transaktioner anvender kommunen sikringsinstrumenter i form af rente- og valutaswaps med henblik på afdækning af risici i forbindelse med kommunens låneportefølge optaget med variabel forrentning.

Note 12

Nærtstående parter

Der er ikke forretningsmæssige transaktioner / samhandel mellem Vordingborg Kommune og virksomheder, som kontrolleres af kommunens ledelse (Kommunalbestyrelse og Direktion).

Note 13

Opgaver udført for andre myndigheder

Kommunen har i 2017 haft samarbejdsrelationer med Vejdirektoratet og BaneDanmark i forbindelse med arbejder på Mønsbroen og Storstrømsbroen.

Note 14

Revisionshonorar

Vordingborg kommune har i regnskabsår 2017 betalt nedenstående honorarer til vores revisionsfirma Ernst & Young P/S.

Ydelse	Mio. kr.
Honorar for lovpligtig revision	0,3
Honorar for andre erklæringer	0,1
Honorar for andre ydelser	0,2
I alt	0,6

6. PÅTEGNINGER

6.1 LEDELSENS PÅTEGNING

Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati har d. 14. marts 2018 aflagt årsregnskab for Vordingborg Kommune til kommunalbestyrelsen.

Årsregnskabet bygger på de obligatoriske oversigter og redegørelser, der skal aflægges i overensstemmelse med Lov om Kommunernes Styrelse og reglerne i Økonomi- og Indenrigsministeriets Budget- og Regnskabssystem for Kommuner.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver og passiver, finansielle stilling samt årets økonomiske resultat.

I henhold til styrelseslovens § 45 overgiver kommunalbestyrelsen hermed regnskabet til revision.

Vordingborg Kommune, den 15. marts 2018

Borgmester

Kommunaldirektør

Vordingborg Kommune

Postboks 200

Valdemarsgade 43

4760 Vordingborg

Tlf. 55 36 36 36